יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאַנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראָשען

(פולע טאבעלען פון דער מלוכה-לאטעריע זייט 9,3) היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 139 | Łódź, Niedziela, 18 czerwca 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, כ"ד סיון תרצ"ג | № 139

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

דערשאסען דר. ארלאזאראוו

דעם אטענטאט האבען אויסגעפיהרט 2 יונגעלייט. — דר. ארלאזאראוו איז טויט. — די מערדער האט מען נישט געכאפט

אונגעהויערע אויפרעגונג אין גאנצען ישוב

ירושלים, 17 (י.ט.א. טעלעגראפיש). דער גאנצער יודישער ישוב איז אויפגעציטערט געווארען פון א שוידערליכען מארד, וואס איז אויסגעפיהרט געווארען אין תל-אביב אויפ'ן לייטער פון דער יודישער „אגענץ" ד"ר ארלאזאראוו.

ווי אזוי איז אויסגעפיהרט געווארן דער אטענטאט

תל-אביב, 17 (יט"א טעלעגראפיש). די יודישע טעל. אגענטור דערוויסט זיך פאלגענדע פרטים פון דעם שוידערליכען אטענטאט:

נעכטען אווענד, האט ד"ר ארלאזאראוו שפאצירט מיט זיין פרוי ביים ים-ברעג פון תל-אביב. בעת ס'האבען שפאצירט פיל מענשען, זענען צוויי אומבעקאנטע יונגעלייט צוגעקומען צו ארלאזאראוו'ן און איהם געפרעגט אויף העברעאיש, ווי שפעט ס' איז. ארלאזאראוו האט געענטפערט: „ס'איז פאר עלף". די יונגעלייט האבען דאן געפרעגט, צי ער איז ארלאזאראוו. ווען די יונגעלייט האבען בעקומען א פאזיטיווען ענטפער, האט איינער פון די יונגע לייט ארויסגעכאפט א רעוואלווער און אויסגעשאסען צוויי מאל. ביידע קוילען האבען געטראפען ארלאזאראוו'ן אין דארץ. איינינע פערזאן, וועלכע האבען זיך געפונען נישט ווייט פון טראגישען געשעהעניש, האבען דעם שווער-פערוואונדעטען אפגעפיהרט אין שפיטאל. ס'זענען אבער נישט געווען קיין שום מיטלען איהם צו דערהאלטען ביים לעבען. ער איז באלד פאר דער אפעראציע געשטארבען.

די מערדער איז געלונגען צו ענטלויפען.

1500 פונט פאר ענטדעקען די מערדער

ירושלים, 17 (יט"א טעלעגראפיש). די ארץ-ישראל רעגירונג האט בעשטימט א פרעמיע פון 1500 פונט אויף צו כאפען דד"ר ארלאזאראוו'ס מערדער.

וואס זאגט ארלאזאראוו'ס פרוי

ירושלים, 17 (יט"א טעלעגראפיש). פרוי ארלאזאראוו האט בעת'ן שפאציר אויפ'ן ים-ברעג אויפמערקזאם געמאכט איהר מאן, אז איינינע יונגעלייט געהען די גאנץ, ארלאזאראוו האט דערויף קיין אכט נישט געלעגט. איינינע מינוט שפעטער איז אויסגעפיהרט געווארען דער שרעקליכער מארד.

קאנדאלענץ פון ענגלישען קאלאניען-מיניסטער

לאנדאן, 17 (יט"א טעלעגראפיש). דער ענגלישער קאלאניען-מיניסטער, סער קונליף לייסטער, האט צוגעשיקט קאנדאלענץ-דעפעשען צום פרעזידענט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, נחום סאקאלאוו און צו ארלאזאראוו'ס פרוי.

דרינגענדע זיצונג פון ציוניסטישען עקזעקוטיוו

לאנדאן, 17 (יט"א טעלעגראפיש). אין צוזאמענהאנג מיט דעם טראגישען מארד, ווערט צונויפגערופען א דרינגענדע זיצונג פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיוו אין לאנדאן.

די מערדער נאך נישט געכאפט

ירושלים, 17 (יט"א טעלעגראפיש). ארלאזאראווס שטעל-פערטרעטער אין דער יוד. „אגענץ" האט צוזאמענגערופען א פרעסע-קאנפערענץ; וואו ער האט גערעדט מיט אפשיי און עמפערונג צוליב דעם שרעקליכען מארד. ער האט דערביי ערקלערט, אז ביז איצט זענען נאך נישט אדורכגעפיהרט געווארען קיין שום ארעסטען אין צוזאמענהאנג מיט דעם אטענטאט.

ד"ר חיים ארלאזאראוו

ד"ר אביגדור חיים ארלאזאראוו איז געבוירען געווארען אין יאהר 1899 אין ראמני, אוקראינע, פון 1905 ביז 1924 איז ער געווען אין דייטשלאנד וואו ער האט פערענדיגט זיין שטודיום, דעם יאהר 1924 וואוינט ער אין ארץ-ישראל. ער האט געהערט צו הפועל-הצעיר, געווען מיטגרינדער און סעקרעטער פון „התאחדות", שפעטער אדורכגעפיהרט אין וועלט-מאסשטאב די פעראייניגונג מיט די רעכטע פועלי-ציון. ער איז געווען א בעדייטענדער פיהרער, דעלעגאט צו די ציוניסטישע קאנגרעסען, מיטגליד פון ציוניסטישען אקציאנס-קאמיטעט, לייטער פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיוו.

ער האט זיך אנהויב פון זיין קאריערע אויסגעצייכענט מיט דער קריטיק פון דער ציוניסטישער פינאנץ- און ווירטשאפטס - פאליטיק. אין יאהר 1923 האט ער געמאכט דעם פארשלאג וועגען פינאנסירען דעם יודישען אויפבוי דורך אן אנ-הלוואה אויפ'ן אינטערנאציאנאלען מארק און אויס געארבייט א טעכנישען פלאן, ווי אזוי צו זיכערען און פערציצזען די אנלייהע. זייט דעמאלס איז ער מיטגליד פון פינאנץ- און ווירטשאפטס-ראט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע. צוליב זיין אונגעוועהנליכע פעהיגקייטען האט ער געמאכט א גרויסע ציוניסטישע קאריערע און טראץ זיינע יונגע יאהרען, איז ער געווען א פראמינענטע פיהרער, ער האט ארויסגעגעבען בעדייטענדע ווערק ווי „דער פאלקס סאציאליזם", „די קאלאניזאציע - פינאנצען פון דער יודישער אגענץ", „די פראטאקאלען פון 13. און 14. קאנגרעס". מיטגעארבייט אין א גאנצע רייהע העברעאישע צייטונגען און צייטשריפטען.

נאך פרטים

ירושלים, 17 (ספ. טעל.)

די פוילישע טעלעגראפען-אגענטור מעלדעט:

היינט האבען אומבעקאנטע פערברעכער דערשאסען דעם פרעזעס פון פאליטישען דעפארטאמענט פון דער יודישער אגענץ ד"ר ארלאזאראוו. די איינצעלהייטען זענען פאלגענדע: צוויי אנפאלער האבען פערפאלגט דעם ד"ר ארלאזאראוו, ווען ער האט שפאצירט מיט זיין פרוי אויפ'ן ברעג ים. איינער פון די אנפאלער האט געלויכטען מיט א לעמפעל און אנגעהויבען א געשפרעך אין העברעאיש. דער צווייטער האט אין דעם מאמענט צוויי מאל אויסגעשאסען. דער אנפאל איז פארגעקומען 11 אין אוונט. דער שווער-פערוואונדעטער איז געשטארבען 2 ביינאכט צוליב אן אינערליכען בלוט-אויסגוס.

די לייה וועט פארקומען מארגען.

דער רושם אין לאדז

באלד ווי ס'איז אנגעקומען די ידיעה וועגען דער ערמארדונג פון ד"ר ארלאזאראוו איז די געשעהעניש געווארען דאס געשפרעך אין אלע יודישע קרייזען. דאס לאדזער ציוניסטישע ביורא האט זיך גלייך פערבונדען מיט ווארשא מיט'ן צענטראל-קאמיטעט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע. ס'זענען ארויסגעשיקט געווארען קאנדאלענץ-דעפעשען צום ציוניסטישען עקזעקוטיוו אין לאנדאן, און ירושלים און צו דער פרוי פון ערמארדעטען.

דאס ציוניסטישע ביורא וועט אלס צייכען פון טרויער זיין געשלאסען צווישען 12 און 2 ביינאכט.

א הארציגען מזל טוב ווינשען מיר אונזער חבר

משה האד און פרוי

צום געבורטס-טאג פון זייער

זוהנדעלע

און מיר ווינשען א גרינגע דערציהונג.

די פערוואלטונג פון די פאזענער שאהרפרס

בתם 2. קליינהענדלער-פעראיין אלטשטאט 10.

3245

מאשין-מצות

געבאקען יעדען טאג פרישע און דינע,

מצה-מעהל און סוכארקעס

לויט קארלסבאדער סיסטעם, ווי אויך

פריהשטיקען,

יארסקע מיטאגען

און אווענדבראָטען

עמפעהלט די בעקאנטע צוקערניע

N. Weinberg

פיעטריקאווער 38

טעל. 143-82

פערגלייכענע פרייזען!

דער בעוואוסטער גאון און געלעהרטער

רבי ד"ר חיים העלער

וועגען די בחינות אין „חורב"

בעזה"י

הנני בזה להביע את שביעת רצוני מבקורי את המוסד הנעלה והמצוין „חורב" בלודז בעת הבחינות של המחלקות ה' – ו'.

התלמידים הצטיינו בידיעותיהם הרחבות והבנתם הישרה והעמוקה בכל מקצועות למודיהם בתנ"ך, בנפ"ת וכו' והריני אומר למנהלי ומחנכי המוסד יישר חילכם לאורייתא, תזכו להמשיך הלאה את עבודתכם הפורי' לתועלת החנוך המקורים. ותלמידיכם שיחי' יהיו לברכה בכרם בית ישראל.

(–) חיים העלער

בהגאון הרי"ף זצ"ל

אונזער חשוב'ן פרעזידיום-מיטגליד ה' פיימעל לאנדאו

צוליב'ן טויט פון זיין ברודער

ד"ר לעאן לאנדאו נ"ע

דריקען מיר אויס אונזער איניגסטען מיטגעפיהל.

המקום ינחם אותו בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

3272 די פערוואלטונג פון אינטערנאט פאר יוד. קינדער און פערמע אין העלענובעק

50.000 זל. אין לאדז!

אויסערגעוועהנליכע טעלעגראמע!

א בשורה טובה פאר אלע שפילער!

נעכטען שבת, אין 3-טען ציהונגס-טאג פון דער 2-טער קלאס פון דער 27-טער מלוכה-לאטעריע איז ווידער געפאלען אין מיין גליקליכסטער קאלעקטור פון

I. H. LITTMAN

32 פיעטריקאווער 32

דאס גרעסטע געווינס פון טאג

50.000 זל.

אויף נומער 144-482

ווער עס וויל זיך בעזארגען מיט א גליקליך לאס, זאל תיכף קומען אין מיין גליקליכע קאלעקטור.

כל הקודם זכה!

אנאנסען אין „נייעם פאלקסבלאט" האבען דעם גרעסטען ערפאלג

דאלאריע — מוסאליני — היטלער

די דאזיגע קאנפערענץ וועט דאך צושטאנד קומען

פאריז, 17 (ספ. טעל.)

„מאטען" אינפארמירט, אז נישט געקוקט אויף אלע אפלייקענונגען וועט דאך צושטאנד קומען א געשפרעך צווישן פראנצויזישען פרעמיער דאלאדיע מיט מוסאליני'ן. די דאטע איז נאך נישט פעסט-געשטעלט. די נאהענטסטע טעג דארף דאלאדיע שוין בעקומען אן'אפיציעלע איינלאדונג

„פאי סואר" דעגענצט די דאזיגע אינפארמאציעס מיט דעם קלאנג, אז ס'איך אויך פאראויסגעזעהן א געשפרעך צווישען דאלאדיע מיט היטלער'ן די אלע געשפרעכען זאלען האבען א צוזאמענהאנג מיט דעם „פאקט פון 4".

א פערטעל מיליאן דאלאר

געזאמעלט פון „דזשאינט"

ניו-יארק, 17 (יט"א טעלעגראפיש)

די אקציע פון „דזשאינט" האט ביז איצט דערגרייכט די סומע פון א פערטעל מיליאן דאלאר.

וועלט-קאנפערענץ פון „מזרחי"

דעם 8-טען אויגוסט אין קראקא

ירושלים, 17 (יט"א טעלעגראפיש)

די „מזרחי" האט בעשלאסען צוזאמענצורופען א וועלט-קאנגרעס אויפ'ן 8-טען אויגוסט קיין קראקא.

געהאלט פון מלוכה-בעאמטע

פערקלענערט געווארען

ווארשא, 17 (טעלעפאניש)

אין די קרייזען פון די מלוכה בעאמטע האט זיך פערשפרייט א קלאנג, אז דאס פינאנץ-מיניסטעריום האט שוין אויסגעארבייט א נייעם בעזעץ-פראיעקט וועגען געהאלט פאר די מלוכה-בעאמטע. די בעאמטע זאלען בעקומען א פעסט געהאלט אהן פערשידענע צוגאבען, ווי פאר וואוינונג, עקאנאמישע, שול-געלד א. א. וו. דער געזעץ-פראיעקט זאל שוין אריין אין קראפט דעם 1 יולי, פראקטיש הייסט עס. אז דאס געהאלט פון די מלוכה-בעאמטע וועט פערקלענערט ווערען,

דער דאלאר פלוצלינג געשטיגען

דאס איז א רעזולטאט פון די אונטערהאנדלונגען צווישען אמעריקא, ענגלאנד און פראנקרייך

נעכטען האט פלוצלינג דער דאלאר זיך א הויב-געטון. „באנק פאלסקי" האט געצאהלט 7,40 פאר'ן דאלאר. אין פריוואטען האנדעל האט מען געצאהלט 7,42.

די דאזיגע שטייגערונג שטייט אין צוזאמענהאנג מיט די ידיעות וועגען א שלום צווישען דאלאר און פונט. וועגען דאזיגען שלום מעלדעט מען:

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

די אונטערהאנדלונגען וואס ווערען געפיהרט זייט איניגע טעג צווישען די פינאנץ-דעלעגאטען פון ענגלאנד, אמעריקא און פראנקרייך האבען זיך נעכטען בעדייטענד א רוק-געטון פאראויס. מען ריכט זיך, אז די אמעריקאנישע מלוכה-באנק און די ענגלישע מלוכה-באנק וועלען זיך פערשטענדיגען וועגען אנהויבען א בשותפותדיגע אקציע צו דערהאלטען דעם גלייכגעוויכט צווישען פונט און דאלאר. לויט אפמאך, זאל דער קורס זיין 4 דאלאר מיט 5 סענט פאר א פונט. דער פונט וועט זיין 85 פראנצויזישע פראנק (דאס הייסט, אז דער פונט וועט זיין אנ'ערך 39 זל. מיט 85 גראשען און דער דאלאר 7 זל. מיט 40 גר.)

די דאזיגע פעסטשטעלונג זאל זיין א צייט-ווייליגע אויף דער צייט וואס עס וועט דויערן די ווירטשאפטס-קאנפערענץ.

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

רייטער-אגענטור דערוויסט זיך, אז דערוויל איז נאך צווישען די פראנצויזישע, ענגלישע און אמעריקאנישע עקספערטען נישט געקומען צו קיין פערשטענדיגונג וועגען דער סטאביליזאציע. היינט וועט ווידער פארקומען א בעראטונג, כדי אין משך פון 2—3 טעג צו דערפיהרען צו א פערשטענדיגונג.

ווייטער א שוואכערע טענדענץ אויפ'ן דאלאר

(אג) הנם פרייטאג ביז מיטאג האט דער קורס פון דאלאר געהאט א שטארקערע טענדענץ, איז ער אבער אין די נאכמיטאג-שעה'ן בעדייטענד שוואכער געווארען.

נעכטען איז דער קורס אין פריוואטען פערקעהר געווען פון 7,30 ביז 7,35 זל. דער אנבאט איז געווען א שוואכער און אויך די נאכפראגע א קליינע. די טענדענץ איז א שוואכע און א אויפקלערונג פון דער לאגע דארף מען ערווארטען ערשט מאנטאג.

באנק פאלסקי האט נעכטען געצאהלט פאר דאלארען 7,30 זל.

גרויסע פערפלייצונג אין שפאניען

מענשליכע קרבנות און מאטעריעלע היזקות

מאדריד, 17 (ספ. טעל.)

אין דער שפאנישער פראווינץ גויפוזקאא זענען די לעצטע טעג פארגעקומען קאטאסטראפאלע שטורמען און רעגנס, פון וואס ס'זענען אין גאנצען לאנד פארגעקומען גרויסע פערפלייצונגען.

ביז איצט זענען נאטירט געווארן 6 מענשליכע קרבנות. די דאזיגע צאהל וועט זיך זיכער פערגרעסערן, ווייל ס'איז נישט בעקאנט דער גורל פון פיל מענשען, וועלכע זענען וואהרשיינליך דערטרונקען געווארן.

אין סאן-סעבאסטיאנא דערגרייכט דאס וואסער 2 מעטער הויך, פיל הייזער זענען פערפלייצט געווארן. פיל הייזער זענען איינגעפאלען, פיל טראגישער איז די לאגע אין די דערפער. די באהן און אויטא-פערבינדונג איז איבערגעריסען געווארן.

ארעסטירט עטליכע צעהנדליג דייטשע סאציאליסטען

אויף א געהיימער פערזאמלונג

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

אין האמבורג האט די ספעציעלע פאליציי ארעסטירט 30 פארשטעהער פון דער סאציאל-דעמאקראטיע אויף א געהיימער פערזאמלונג, ווייטער זענען ארעסטירט געווארן עטליכע צעהנדליג פערזאן פון סאציאליסטישע און קאמוניסטישע קרייזען, בעזונדערס יודען. אזעלכע ארעסטען זענען אויך פארגעקומען אין בראונשווייג.

בילדער-אויסשטעלונג

פון אסתר קארפ

אין לאקאל פון „בני-ברית"

פיעטריקאווער 90

אין אפען

טעגליך פון 11 ביז 8 אווענט

זונטאג פון 11 ביז 5 נאכמיטאג

ארטאפעדישער אנשטאלט

בראטעזען, גארסעטען, א.ר. טאפעדישע אפאראטען אלער ארט, לייכטע פלאס-פוס-איינלאגען געגען פיס-שמערצען אלס נאך גיפס-אבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פיעטריקאווער 119, טעל. 231-81

היינט זונטאג, דעם 18 יוני 1933, פינקטליך 12 א זייגער מיטאג צו דער ערשטער שמערצליכער יאהרצייט פון מיין פערשטארבענעם מאן, פאטער און זוהן

נ"ע משה

ברישטיפט

קומט פאר אויפ'ן בית-החיים א הזכרה ווי אויך די ענטהילונג פון א מצבה צו וואס עס ווערען געבעטען קרובים, פריינד און בעקאנטע

די טיפטרויערנדע פאמיליע

אונזער חשוב'ן פרעזעס פון ראט

ה' משה קופער און פרוי

צו דער חתונה פון זייער ליבען זוהן

בערנארד מיט פרל. סטעפא פראנק

ווינשען מיר א הארציגען מזל-טוב און דעם יונגען פאר א גליקליך צוזאמענלעבען.

די פערוואלטונג און ראט

פון דער האנדווערקער-באנק

פאלוטניאווע 1.

3240

צו דער פערלאבונג פון אונזער חבר און פריינד

ה' מאיר באהם

מיט פרל. גאלדע מאלא בריך

ווינשען מיר א הערצליכען מזל-טוב און פיל נחת

שמואל מעיער,

משה קאזעם.

3236

אויפפאדערונג.

פרייטאג פארנאכט, קומענדיג מאהנען ביי פרוי ראסאטאוויטש, וואכאדניע 31, א הויף פון 145 זלאטים האט די פרוי ראקאטאוויטש אנשטאט געלד מיר דערלאנגט א פאטש, פון וועלכען איך בין נאך היינט קראנק. איך פאדער דעריבער אויף די פרוי ראקאטאוויטש צו א שידס-געריכט, ווייל אהן קאנסעקווענצען וועל איך דעם ענין נישט לאזען.

בצלאל מידלאזש

וואלבארסקא 31.

3234

די פערוואלטונג „נותן לחם"

פון דער געזעלשאפט

אין לאדז מאכט בעקאנט, אז היי-יאהר ווערען ארויסגעשיקט קינדער אויף זומער-קאלאניעס

אין עלטער פון 7 ביז 14 יאהר. דעם ערשטען סעזאן ווערען ארויסגעשיקט יונגלעך.

איינשרייבונגען נעהמט אן דער סעקרעטאריאט פון דער געזעלש. „נותן לחם", פל. דאמבראווסקי 4 ביז'ן 20/6 1933

3238 אין די שעה'ן פון 10—12 און פון 4—6 נאכמ.

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער חשוב'ן ח' וואלף סאלאמאן

צוליב'ן טויט פון זיין אונפערגעסליכער

מוטער נ"ע

זייט געטרייסט!

די פערוואלטונג

פון די פאזנער מאהערעס

ביים 2. קליינהענדלער-פעראיין

אלטשטאט 10.

Dr. L.

Czarnożył

ארדינירט

אין זומער-סעזאן

— אין —

CIECHOCINEK

willa Kościuszko.

שלאסעריי-ארבייטען,

פירט אויס ביליג

J. REDER, Łódź

קאנסטאנטינער 11/13.

פאר

גאלד, ביזשוטעריע

און לאמבארד-קוויטעם

צאהלט די העכסטע פרייזען

איזידאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

וויכטיג פאר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג

דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז היינט, זונטאג, ד. 18/6, 5 נאכמיטאג קומט פאר די פייער'ליכע ערעפנונג פון

אמבולאטאריום

ביים פעראיין „מלבוש ערומים"

שעניקעוויטשא 3/5

וואס וועט ערטיילען מעדיצינישע הילף אויפ'ן ארט. שיקט אויך ארויס דאקטוירים-ספעציאליסטען מיט וויזיטעז אהיים

נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אבצאהלונגען.

די פערוואלטונג.

די נייעסטע מאדעלען

פון זומער-שיך

און פלעציאנקעס

איז א רייכע אויסוואהל עמפפעהלט

A. Ogórek

11 ZAWADZKA 11.

קלעפסידרעס

צו זעהר ביליגע פרייזען

נעהמט אן די דרוקעריי פון

„נייעם פאלקסבלאט"

די קלעפסידרעס ווערען אין משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאנדערגעקלעבט איבער שטאט.

Dr.

Wajnberg

ספעציאליסט פון לונגען- הארץ- און מאגען-קראנקהייטען

ציגעל-גאס 11, טעל. 126-02

נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—4 און 8—9 אוו.

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישע פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

Dr. med.

Haltrecht

צוריקגעקעהרט

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8—11 פריה, פון 1—2 מיטאג און פון 5—9 אוונט. זונטאג פון 10—1 מיטאג

אלע ארט אנאליזען.

פאר ארבייטסלאזע רעדוצירטע פרייזן

הוגענבערג׳ס מעמאריאל צו דער וירטשאפטס-קאנפערענץ

דייטשלאנד פערלאנגט צוריק די קאלאניעס און נייע טעריטאריעס

פוילישע ווענדונג צו דער קאנפערענץ

לאנדאן, 17 (ספ. טעל).

אין די קרייזען פון דער עקאנאמישער קאנפערענץ אין לאנדאן האט געמאכט א גרויסען איבערדרוק דער אנטפּערהאפטער ארויסטריט פון מיניסטער הוגענבערג, וועלכער האט אין נאמען פון דער דייטשער דעלעגאציע איבערגעשיקט דער עקאנאמישער קאמיסיע אויף דער וירטשאפטליכער קאנפערענץ א מעמאריאל מיט דעם שטאנדפונקט פון דער דייטשער רעגירונג אויף דעם אופן, וועלכער קען דערפיהרען צו פערבעסערען די וירטשאפטליכע לאגע פון דער וועלט און בעזונדערס פון דייטשלאנד.

אין מעמאריאל שרייבען די דייטשען צוו. אנד. פון דייטשען שטאנדפונקט עקזיסטירען נאר צוויי אביעקטיווע מעגליכקייטען אויפצוהויבען די איבערנאציאנאלע צאהלונגס-פעהיגקייטען פון דייטשלאנד. די ערשטע איז — אפצוגעבען צוריק דייטשלאנד די קאלאניעס אין אפריקא. די צווייטע — איז צו געבען דעם פאלק נייע גרויסע שטחים, אויף וועלכע די ענערגישע און שעפערישע דייטשע ראסע וואלט זיך געקענט בעזעצען און שאפען גרויסע שלום-ווערק".

אין די פראנצויזישע קרייזען האט די פאדערונג ארויסגערופען א גרויסע אויפרעגונג. די פראנצויזישע צייטונגען שרייבען, אז הינטער די קולי׳סען פון דער וירטשאפטליכער קאנפערענץ ווערט געארבייט ארויסצורופען א מלחמה.

אויך אין ענגלאנד האט די אויסטערלישע דייטשע פאדערונג ארויסגערופען א געוואלדיגע אומצופרידענהייט. דער „דיילי העראלד" שרייבט, אז לייענענדיג דעם דאקומענט, האט מען דעם איינדרוק פון א געמיש צווישען א משוגעים-הויז און פאנטאזיעס. דער מעמאריאל ווערט פערשטעהט זיך בעהאנדעלט ווערען דורך דער קאנפערענץ אזוי ווי ער פערדינט דאס, וואס די דייטשען וועלען דעמאלס טון, איז נישט בעקאנט, נאר א רעגירונג, וועלכער קען פראדוצירען אזעלכע מעמאריאלען, איז פעהיג צו יעדען משוגעת. ענדיגט דער „דיילי העראלד".

לאנדאן, 17 (ספ. טעל).

הוגענבערגס מעמאריאל האט ארויסגערופען אן אמת׳ע מהומה אין דער דייטשער דעלעגאציע. הוגענבערג איז ארויסגערופען געווארען קיין בערלין. מ׳רעכענט זיך מיט זיין דימיסיע.

לאנדאן, 17 (ספ. טעל).

דער פארזיצער פון דער פוילישער דעלעגאציע אויף דער וירטשאפטליכער קאנפערענץ, וויצע-מיניסטער קאץ, האט אוועקגעשיקט פאלגענדען בריף צום גענעראל-סעקרעטאר פון דער קאנפערענץ.

„איך האב דעם כבוד מיטצוטיילען, אז מיין רעגירונג, וואס האט מסכים געווען צו דער וירטשאפטליכער וועלט-קאנפערענץ, איז דעצידירט פון היינט אן, דורך דער גאנצער צייט, ווען די קאנפערענץ וועט דויערען, נישט אונטערצונעהמען קיין שום איניציאטיוו, וועלכע וואלט געקענט שטערען דעם אינטערנאציאנאלען אויסטויש. פערשטעהט זיך אז דער דאזיגער בעשלוס וועט נישט שטערען דער פוילישער רעגירונג צו מאכען אלע נויטיגע שריט אויסצומיידען די סיטואציעס, וואס וואלטען געקענט ענטשטעהען צוליב די וואלוטע-וואקלענישען, אדער פעראנדערונגען וועגען בעגרעניצען אדער פערבאטען דעם אימפארט פון סחורות אדער פראדוקטען, וואס שטאמען פון פוילען".

לאנדאן, 17 (ספ. טעל).

די דייטשע דעלעגאציע האט אפיציעל צוריקגעצויגען הוגענבערגס פראיעקט וועגען די קאלאניעס.

די קאנפערענץ איבערגעריסען אויף 3 טעג

לאנדאן, 17 (ספ. טעל).

די עקאנאמישע קאנפערענץ איז איבערגעריסען געווארען אויף 3 טעג. דער מאטיוו איז כלומרשט, כדי צו געבען צייט פערטיג צו מאכען פראגראמען און די פראצעדורען פון ביידע קאמיסיעס. אין דער אמת׳ען האנדעלט עס זיך אבער אין אפווארטען אויף די רעזולטאטען פון די פאר-שטעהער פון די צענטראל-באנקען, וועלכע דארפען רעגולירען די בעציהונג פון די דריי וועלט-וואלוטעס.

שארפע אנגריפען פון דער דייטשער פרעסע געגען קאנצלער דאלפוס

דער עסטרייכישער פרעמיער זוכט הילף

לאנדאן, 17 (ספ. טעל.)

דער עסטרייכישער קאנצלער דאלפוס איז אפגעפאהרען פון לאנדאן קיין פאריז. דאלפוס זאל אין פאריז אפהאלטען א בעראטונג מיט׳ן אויסערן-מיניסטער פאל באנקור.

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

די היינטיגע דייטשע פרעסע אטאקירט שארף דעם קאנצלער דאלפוס, בעשולדיגענדיג איהם אין „נאציאנאלען פערראט". די „טעגליכע רונדשוי" שרייבט, אז דאלפוס האט זיך אין לאנדאן בעמיהט צו בעקומען „יודאשעס זילבערשטיק". די „קרייץ-צייטונג" רופט אן דאלפוס׳ן „נאפאלעאן אין קעשענע-פארמאט", פארווארפענדיג איהם, פאר וואס ער האט ארויסגעטראגען אויף דער אינטער-נאציאנאלער ארענע דעם „דייטשען פאמיליען סכסוך". דער „פעלקישער בעאבאכטער" בעטאנט, אז דייטשלאנד וועט נישט דערלויבען, אז אויס-לאנד זאל זיך אריינמישען אין דייטש-עסטרייכישע קאנפליקט.

די דייטשע סאציאליסטען זענען ברוגז

ווען אימיצער רעדט אין זייער נאמען אין אויסלאנד

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

„קאנטי"-ביורא מעלדעט, אז דער צ. ק. פון דער דייטשער ס. ד. האט אפגעהאלטען א זיצונג און ארויסגעגעבען א קאמוניקאט, אין וועלכען ס׳ווערט שארף פערורטיילט אלע דעקלאראציעס, וואס זענען דערשינען אין אויסלאנד, מכלומרשט אין נאמען פון דער פארטיי. אין קאמוניקאט זאגט זיך, אז קיינער אין אויסלאנד האט נישט קיין רעכט ארויסצוטרעטען אין נאמען פון דער פארטיי.

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

די פרעסע מעלדעט, אז די פיהרער פון די פראפעסיאנעלע קלאסען-פעראיינען לייפארט, גראס-מאן און שומאן זענען בעפרייט געווארען.

בערלין, 17 (ספ. טעל.)

די פאליטישע פאליציי אין ווירטעמבערג האט פונאנדערגעלאזט דעם א. ג. „שווארצען פראנט" פון היטלערס אמאליגען מקורב שטראסער. דאס גאנצע פערמעגען פון דער ארגאניזאציע איז קאנפיסקירט געווארען.

לאדזער נייעס

געוואלט בעגנבענען

און בעקומען אפגעגאסען מיט הייס וואסער

(2) נעכטען ביינאכט בעת׳ן שלאף האט הערש בזשוסטאוווסקי דערהערט א גערודער, ער איז אויפגעשטאנען פון בעט און ארויסגעקוקט דורכ׳ן פענסטער, און בעמערקט ווי עמיצער גנבעט זיך אריין צו איהם דורכ׳ן פענסטער. ער האט געכאפט א טאפ הייס וואסער און דערמיט דעם גאסט אפגע-גאסען. דער גנב האט גענומען אנטלויפען. דער דורכגעהענדער פאליציאנט האט צוזאמענגעשטעלט א פראטאקאל און דער גנב ווערט דורך די פא-ליציי געזוכט.

היינט דער לעצטער טאג

פון א. מערזער׳ס אויסשטעלונג

די אויסשטעלונג פון בעגאבטען מעטאלפלאסטיקער ארי׳ מערזער (אין לאקאל פון „וויד"א", שענקעוויטש 26), וועלכע איז א דורך מיט גרויס ערפאלג, ווערט שוין היינט געשלאסען, די אויסשטעלונג איז נאך אפען מארגען פון 11 פריה ביז 8 אוו. די פייערליכע שליסונג קומט פאר מיט׳ן אנטייל פון דער גאנצער קינסטלערישער משפחה אין לאדז. גלייך נאך דעם, פאהרט דער קינסטלער אפ קיין פאריז.

פערענדיגט דער טעקסטיל-שטרייק איז ביאליסטאק

(2) דער טעקסטיל-שטרייק אין ביאליסטאק, וועלכער דויערט שוין זייט 3 חדשים, האט זיך נעכטען פערענדיגט מיט׳ן אונטערשרייבען דורך די פאבריקאנטען א קאלעקטיווען אפמאך. די ארבייטער האבען דערגרייכט א הוספה פון 6 ביז 100 פראצענט.

ספארט - בעוועגונג

די לאדזער ספארט-וועלט לעבט איצט אונטער׳ן צייכען פון דער הערליכער אימפרעזע פון די פערד-ווישטשיגעס אין דער פירסטע ארטילעריע-גרופע. אין די קאנקורסען נעהמען אנטייל ערסט-קלאסיגע מייסטערס אין פערד-ספארט קאפ. קילינסקי, קאפ. סאלענגא, פאר. רוטשינסקי, פאר. שרייבערט א. א.

נעכטען איז אויפ׳ן ד.א.ק.-פלאץ געווען פול פובליקום.

היינט וועלען פארקומען די וויכטיגסטע פערמעסטונגען.

הכח — ווידזעוו 1:1

דער נעכטיגער פוסבאל-מעטש צווישען הכח און ווידזעוו האט זיך פערענדיגט מיט׳ן רעזולטאט 1:1.

יודען! וואס בויט ארץ-ישראל

טרעט אריין אין די רייהען פון דער מחנה,

קויפט אויס דעם שקל!

שקלים צו בעקומען: 1) אין ביורא פון שקל-קאמיטעט, שרודמיעסקא 29 און אין אלע ציוניסט. ארגאניזאציעס; 2) אדמיניסטראציע „נייער פאלקסבלאט", פיעטריקאווער 21; 3) „תוצרת הארץ", שרודמיעסקא 3; 4) פירמא מ. גוריץ, נאוואמיעסקא 15; 5) ש. פיינער. זגערסקא 28; 6) ש. זאמבקאווסקי, לימאנאווסקי 6; 7) ל. לעדערמאן, נאפיורקאווסקי 5; מ. האדעס, גלובנא 67.

3249

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

2-טע קלאס. ...-טער טאג

50.000 zł. na Nr. 105225.

20.000 zł. na Nr. 58918.

15.000 zł. na Nr. 138306.

2.000 zł. na Nr. 29087.

po 1.000 zł. na N-ry 46836 45554 62031 71565 97698 130378.

po 500 zł. na N-ry 16058 43416 47069 69479 83194 110799 111286 114417 139845 145640.

po 400 zł. na N-ry 11535 11558 3281 52316 55140 70407 101598 116277.

po 250 zł. na N-ry 2484 3090 7654 29245 29706 32155 33410 40752 58821 78855 99353 119576 120362 123485.

po 200 zł. na N-ry 4052 10181 12472 24053 27220 27300 33663 37308 42426 43659 49043 55816 60536 63769 72167 72382 74067 75264 75601 76981 80038 83548 83673 87935 90692 94597 96298 97627 105023 108701 111621 114421 117195 120277 124123+ 124134 125073 126810 127938 130942 132757 140199 146064 146380 147149 152792 153076 153661.

Po 150 zł. na N-ry:

208 316 616 83 734 53 79 806 56 1224 88 347 460 540 633 912 2150 272+ 99 355 641 95 957 75 3114 239 68 633 711 48 91 879 975 4255 771 5064 123 47 225 56 399 416 48 529 635 715 48 837 43 71 6152 369 418 27+ 557 951 65 7031 156 306 552 71 83 84 749 835 8182 213 95 306 622 727 84 824 58 9034 38 407 78 49 940 98+ 10042 76 77 366 417 19 646 93 717 78 969 11290 974 12038 182 219 374 683 702 812 13444 55 56 633 84 796 916 14034 69 276 341+ 591 15206 97 586 658 733 967 16021 56 182 269 17016 87+ 198 230+ 304 67 438 732 833 77 99 18102 240 381 408 26 521 692 913 19202 19 456 704 800 23338 161 260 495 514 645 804 50 921 21029 25 76 448 55 704 822 22227 38 57 367 413 519 64 604 98 707 41 898 914 51 23014 314 565 87 88+ 703 866 90 24006 10 151 202 46 609 91 712 36 44 839 94 25020 30 71 136 87 92+ 278 308 94 489 504 602 767 861 26030 35 430 516 968 27026 84 99 252 62 323 43 59 514 627 47 737 80 831 28040 229 670 718 61 837 977 29044 174 239 441+ 53 633 46 77 91 93 998 30083 200 58 633 711 98 836 912 31104 43 55 451 66 553 67 674 715 26 96 99 828 916 41 82 32098 103 240 332 61 411 573 629 838 42 33360 415 34064 104 253 464 75 766 35239 68 300 78 92 882 979 36188 99 665 92 37338 782 882 83 932

38006 126 52 458 867+ 39068 134 229 556 799 816 45 960 40213 339 56 605 958 93 41025 137 69 315 41 89 515 06 42214 440 624 43038+ 278 494 514 850 87 936 47 44002 55 218 525 676 752+ 807 967 86 45002 82 149 479 544 683 727 46106 70 92 241 55 716 850 47243 387 504 629 838 66 48112 78 205 313 734 90+ 96 912 33 49099 378 99 548 50239 481 646 716 840 51041 153 63 239 59 708 25 57 69 22303 480 501 758 73002 7 6225 360 747 86 54127 82 501 03 612 21 67 719 856 969 78 55513 20 888 56117 389 567 79 687 981 57005 241+ 507 768 822 73 58000 170 241 306 98 425 702 53 94 985 59158 296 591 823 952 60114 33 343 627 758 95 856 90 931 61031 160 269 97 406 633 90 819 936 62032 243 588 641 754 78 94 813 63185 94 210 651 739 41 45 828 81 92 904 15 57 64068 80 130 36 321 455 837 54 65183 491 575 763 913 66162 96 237 51 351 82 705 808 67015 118 63 228+ 34 352 581 68029 73 134+ 65 256 67 72 391 425 35 45 94 640 759 879 937 69044 66 144 376 495 534 635 903 82 70155 69 72 471 863 941 71027 301 68 602 73 911 77 72142 286 389 484 509 33 98 634 804 39 73182 218 79 348 52 553 655 755 74366 539 683 739 75002 314 24 743.

74668 901 77163 77 275 533 7028 176 361 438 552 812 79122 248 413 96 563 80063 101 46 318 96 443 587 627 974 81233 466 640 820 28 59 82016 257 503 10 610 26 75 761 83033 221 454 645 758 71 923 70+ 87 84049 90 144 238 43 460 84 504 615 85051 241 96 373 498 753 837 95 96 926 86066 236 43 644 803 35 87181 438 585 759 862 65 909 53 68 88023 320 42 576 89025 94 218 25 576+ 863 90115 342+ 495 645 763 91186 552 66 692 781 92118 38 743 932 43 50 93002+ 285 418 718+ 69 84 97 956 94063 145 783 817 967 95032 509 849 901 19 96003 65 684 901 79192 314 432 718 98033 47 420 90 657 99038 226 838 830 100041 242 308 419 101045 49 269 335 68 548+ 762 87 935 102033 289 382 462 561 103159 348 598 99 104018 72 75 129 278 368 529 655 951 105046 447 610 106729+ 853 55 107005 129+ 81 202 99 310 450 532 954 108314 35 83 532 80 708 50 866 108059 137 491 521 50 600 28 703 18 30 875 110040 53 144 417 97 549 90 685 111103 233 329 64 538 72 617 96 710 93 958 112290 601 25 113010 13 389 404 78 793.

114138 99 375 420+ 77 162+ 757 908 115067 85 270 746 813 116020 50 52 192 236 317 413 22 743 829 921 50 56 117078 179 342 575 96 663 95 920 85 118080 311 458 521 600 857 918 75 119135 70 275 552 64 460 703 21 30 37 897 120149 62 215 412 615 897 916 121192 426 53 543 80 619 914 71 122502 808 123079 367 441 526 652 702 818 977 14181 396+ 433 51 572 92 601 23 48 945 125159 72 376 67 96 99 622 813 56 126178 94 276+ 487 529 65 68 725 821+ 127081 385 585 717 94 972 80 128206 60 381 93 611 59 803 14 61 129050 62 161 85 270 91 481 545 719 62 130162 270 83 368 443 555 60 63 131230 94 356 58 401 92 809 23 42 132022 220 99 502 768 802 14 133095 244 81 429+ 94 764 813 94 953 134166 272 96 334 562 774 802 980 135343 448 930 136055 56 218 727 50 69 137311 437 961 138200 60 319 506 666 771 139225 587 640 765 140336 535 47 600 773 923 70 141297 305 50 54 470 625 765 848 142009 622 47 755 800 904 12 202 42 143100 355 577 90 144272 545 663 756 989 145042+ 178 497 513 46 66 799 146199 631 720 147018 28 56 160 283 473 817 30 148101 5 302 426 655 713 43 149038+ 172 96 550 843 150011 205 422 28 581 628 64 151005 46 546 638 60 781 95 151160 445 655 866 991 153240 323 64 434510 813 154221 703 864.

Na numery oznaczone + padły premje, wysokość których ustalona będzie w ostatnim dniu ciągnienia II-ej klasy.

לאדז, 18 יוני 1933

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 18 יוני 1933

די לאנדאנער ווירטשאפטליכע קאנפערענץ
קען זיין א פרישע אומאנגענעהמע ענטוישונג

דוכט זיך, אז איין נייער ווארט איז אויף דער לאנדאנער אלוועלטליכער ווירטשאפטס - קאנפערענץ שוין געזאגט געווארען, נאך איידער ס'איז אפילו געהערט געווען איהר ערשטע אפיציעלע רעדע. דאס דאזיגע נייע ווארט בעשטייט דערין, אז מ'דארף נישט פריהער לעזען די ווירטשאפטס-פראבלעם פאר דער גאנצער וועלט, ליקווידירען דעם קריזיס, די ארבייטסלאזיגקייט, אריינפיהרען צוריק די גאנצע וועלט אין גן-עדן פון פראספעריטי, כדי שפעטער צו קענען לעזען די ענטוואפען-פראבלעם און ברענגען אויף דער וועלט דעם געגארטען איי-ביגען שלום, — ניין, מ'קען לייענען דעם פשט קאפויער, פריהער לעזען די ענטוואפען-פראבלעם, בעזייטיגען דעם געשפענסט פון מלחמה און ערשט דעמאלס צוטרעטען צו דער פראגע פון מאטעריע-לען וואוילשטאנד.

ווארום די בעוואפענונג און ענטוואפענונג איז דאך נישט בלויז א פראגע פון מלחמה און שלום, נאר אויך א פראגע פון אינדוסטריע, ארבייט, האנ-דעל, עקספארט און אימפארט. ס'איז שוין לאנג בעמערקט געווען, אז אויב די וועלט זאל ביטל-טען, צוריקציהען זיך פון דער אנגעשטרענגטער מלחמה-אינדוסטריע, ווערט קודם כל פערגרעסערט ווערען די ארבייטסלאזיגקייט, דער קריזיס, און די מליצה פונ'ם אלטען נביא וועגן איבערשמידען די שווערדען אויף קאסעס און די שפיזען אויף שניידמעסערס, ווייזט זיך ארויס צו זיין א גאנץ ערנסטע פאליטיש-עקאנאמישע פראבלעם. ווי אזוי איבערשמידען, אז דערצו דארף מען דאך גאנץ אנדערע מאשינעס און דער עיקר גאנץ נייע אפ-זאץ-מערק. אט, למשל, אויף שוועדען און היק-סען וואלט היטלער געוועזן א גרויסער אפנעהמער, אבער אויף קאסעס און שניידמעסערס, וואו נעהמט מען דעם בעלן, אז דער פרייז פון תבואה איז אזוי נידעריג געפאלען. און ס'קען דאך גאר זיין, אז אט די אידעאלע איבערשמידונג, וואס איז א פאר טויזענד יאהר געלעגען אויף די ליפען פון די גרעסטע וועלט-אידעאליסטען, זאל נאר ארויסרופען גאנץ אומגעריכטע קאנפליקטען צווישען די פעלקער און טאקע די מורא פון א נייער מלחמה.

אט דער נייער ווארט איז שוין אויף דער קאנ-פערענץ, אין די קולוארען ארויסגעזאגט געווארען נאך איידער דער קעניג זשארזש האט געפענט זיין מאיעסטעטישע מויל פאר די גאלדענע און זילבערנע מיקראפאנען, אנצוזאגען דער וועלט וועגן דער משיח-ברענגענדיגער קאנפערענץ.

און ארויסגערוקט געווארען איז די פראגע צוליב א פשוט'ן טעם. וועגן דעם קבר פון משה רבנו דערציילט די לעגענדע, אז נוער ס'שטייט אויפ'ן בארג, דוכט זיך איהם, אז ער זעהט דעם קבר אין טאהל, און נוער ס'שטייט אין טהאל, מיינט, אז ער זעהט דעם קבר אויפ'ן בארג. אזוי דוכט זיך אויך איטליכען, אז דער אייביגער שלום איז בעגראבען און בעשאטען ערגעץ אן א זייט. די זשענעווער בעטייליגטע אין דער ענטוואפען-קאנפערענץ מיינען, אז שולדיג איז גאר דער עקאנאמישער קריזיס; אט זאל נאר די וועלט געפינען א מיטעל געגען דער ארבייטסלאזיגקייט, זאלען נאר די צעהנדליגער מיליאנען הונגעריגע אין דער וועלט געזעטיגט ווערען, זאל נאר אויפהערען די וואלוטע וואקלעניש, זאל זיך אומקעהרען דער פינאנציע-לער צוטרוי פון איין מענש צום אנדערען, פון איין פאלק צום אנדערען, פון איין קאנטינענט צום אנדערען. דעמאלט וועט שוין קיינער נישט האבען קיין חשק, איבערצורייסען דעמדאזיגען שייד-

נעם זאטען צופרידענעם און גליקליכען לעבען דורך די שרעקליכסטער און עקעלהאפטסטער מלחמה, ווי מ'שטעלט זיך פאר די קומענדיגע. און די לאנ-דאנער בעטייליגטע אין דער ווירטשאפטליכער קאנ-פערענץ טענה'ן: ווי קענען מיר ברענגען דעם וואויל-שטאנד, כל זמן דער שלום וואקעלט זיך. און אלע פריהמארגען פאכען די בלעטער איבער און מיטן שרעק פון מלחמה! און חוץ דעם, ווי געזאגט, איז דאך ענטוואפענונג טאקע אנ'אינדוסטריעלע קאטאס טראפע פאר זיך אליין, וואס וועט ברענגען א צו-מישעניש אין דער וועלט-עקאנאמיק.

איז, אויב ס'זאל זיך האנדלען בלויז וועגען א תירוץ פאר דער היינט-צייטיגער שאכאראדע פון טויזענד און איין נאכט, כדי אפצוציהען די פערוויל דעם שרעקליכען פסק דין איבער די וועלט-בעציהונ-גען, קען ער אוודאי אנגענומען ווערען. די לאנדא-נער קאנפערענץ וועט טאקע נישט לעזען די גע-שטעלטע פראבלעם, זי וועט אבער קיין מלחמה אוודאי נישט ברענגען, און נישט ווייניגער פון אלע אנדערע קאנפערענצען וועט זי האבען דעם כוח, אפצוולייגען פון איין אסיפה אויף דער אנדערער. און אויב די אראבישע מעשה'לע, האט געהאט א פריהליכען סוף, פארוואס זאל זיך אזוי נישט אויס לאזען אויך דאס מעשה'לע פונ'ם אייביגען וועלט-שלום?

די צרה איז נאר, וואס די מיליאנען ארבייטס-לאזע זעען אומגעדולדיג און דייטשלאנד און אומ-געדולדיג און נאך אנדערע פאקטארען אין דער וועלט ווייזען נישט ארויס קיין חשק צו ווארטען 1001 נאכט אויפ'ן סוף פון דער מעשה'לע.

פאר אט די אלע קען די לאנדאנער קאנפערענץ זיין א פרישע אומאנגענעהמע ענטוישונג.

פ. ס.

דער ערשטער נצחון אין קאמף פאר דער יודישער שול
בילדונגס-מיניסטער געגעבען דער יודישער רעאל-גימנאזיע אין ווילנע רעכט פון מלוכה'שע גימנאזיעס

פון ווילנער שול-קוראטאריום האט מען אפי-ציעל מודיע געווען דער דירעקציע פון דער יודי-שער נאטור-וויסענשאפטליכער גימנאזיע ביים צענ-טראלען בילדונגס-קאמיטעט אין ווילנע (רעאל-גימנאזיע, רודניצקער 6), אז דאס בילדונגס-מיניס-טעריום האט אנגענומען דעם פארשלאג פון שול-קוראטאריום און געגעבען דער גימנאזיע רעכט פון מלוכה'שע גימנאזיעס.

איצט אבער איז עס שוין א פאקט: די יודישע רעאל גימנאזיע האט בעקומען רעכט פון מלוכה'שע גימנאזיעס!

די דאזיגע בשורה וועט ארויסרופען א פרייד אין דער גאנצער יודישער וועלט, וועט צוגעבען מוט אין דעם קאמף אונזערען פאר דער פולבא-רעכטיגונג פון דעם יודישען שולוועזען מיט דער יודישער אונטעררייכט-שפראך!

15 יאהר עקזיסטירט די רעאל-גימנאזיע, דעם 10-טען סיום פייערט זי היי-יאהר. פאר דער צייט איז געפיהרט געווארען אנ'אונאויפהערליכען קאמף פאר די רעכט פון דער גימנאזיע. אומצייליגע דעלעגאציעס האבען שוין בעזוכט אומצייליגע בילדונגס - מיניסטארען וועגען רעכט פאר דער רעאל-גימנאזיע. אפילו דער געוו. סענאט-מארשא-לעק פראפ. שימאנסקי וועלכער האט אין דער בעגלייטונג פון ד"ר צ. שאבאד בעזוכט די גימנא-זיע און פערבראכט דארט שעה'ן-לאנג, האט זיך משתדל געווען, מ'זאל ענדליך געבען רעכט דער דאזיגער גרויסארטיגער מיטעל-שול.

אבער פעסט איז געווען דער ווילען פון די וואס האבען בעשלאסען דורך רעכטלאזיגקייט אויסצוהונגערען די קעמפער פאר א געזונטער, נארמאלער דערציהונג פון די יודישע קינדער אויף דער יודישער מוטערשפראך.

די קעמפער האבען אבער זייערע פאזיציעס נישט אויפגעגעבען. די בעוואוסטזיניגע יודישע עלטערן האבען ארומגערינגעלט אונזער יודישע שול מיט דער רעאל-גימנאזיע בראש מיט א פעלז פון געטריישאפט און איבערגעגעבענקייט; די לעה-רער האבען געטון זייער ארבייט בשלמות, און די יודישע רעאל-גימנאזיע, אהן רעכט, אהן סוב-סידיע, אהן געהעריגע מיטלען, האט דאך בעוויזען וואונדער. אויפגעהויבען די אנשטאלט צו א הוי-כער מדרגה פון פעדאגאגישער פולקומקייט. דאס האבען סוף כל סוף נישט געקענט נישט אנערקע-נען די יעניגע פאקטארען וואס אין זייער האנט איז געלעגען דער גורל פון דער גימנאזיע. די היי-יעהריגע וויזיטאציע פון שול-קוראטאריום האט אנ'איבריג מאל געמוזט אונטערשטרייכען דעם הוי-כען פעדאגאגישען און געזעלשאפטליכען ניווא פון דער רעאל-גימנאזיע, בפרט אין פערגלייך מיט די אנטי-געזעלשאפטליכע מאטורע-קרעמלעך.

די גלייכבערעכטיגונג פון דער יודישער רעאל-גימנאזיע איז דער ערשטער נצחון אין אונ-זער שווערען הערואישען קאמף פאר אונזער יודי-שער שול, דעם יסוד פון א יודיש שעפעריש לעבען.

דעם דאזיגען נצחון האבען קודם כל אפגע-האלטען די בעוואוסטזיניגע טאטע-מאמעס, וואס האבען זיך נישט אפגעשטעלט פאר קיין שום קרבנות, אבי נישט צו טויטען די נשמות פון זייערע קינדער אין דער פרעמדשפראכיגער שול;

דאן די לעהרערשאפט, וואס איז מיט אמת'ן העלדענמוט ביי די שווערסטע בעדינגונגען, גע-שטאנען אויף איהר פאסטען און געשמידט דאס ווירקעוודיגסטע געוועהר אין דעם קאמף אונזערן פאר דער יודישער קולטור — די יודישע שול;

און דאן — דער צענטראלער בילדונגס-קאמיטעט, די ארגאניזאציע פון דער בעסטער יו-דישער אינטעליגענץ און די בעוואוסטזיניגסטע יו-דישע פאלקסמאסען, וואס שטייט אויף דער וואך פון דעם יודישען שול-וועזען.

און דער דאזיגער ערשטער נצחון וועט אונז אלעמען נאך מעהר דערמונטערן צו ווייטערע דער-גרייכונגען אויפ'ן געביט פון דער יודישער שול, צום קאמף פאר איהר פולער גלייכבערעכטיגונג, פאר איהר אויסהאלטונג דורך דער מלוכה, פאר דער אנערקענונג פון דער יודישער שפראך, פאר דער אנערקענונג פון דעם רעכט פון יודישען פאלק אין פוילען אויף דער ענטוויקלונג פון זיין אייגענער יודישער קולטור!

דער בונדישער צ. ק. נעהמט אונטער אנ'אקציע
וועגען א ווירטשאפטליכען, מאראלישען און פאליטישען באיקאט געגען היטלער-דייטשלאנד

ווארשא, 17 (טעלעפאניש)

דער עקזעקוטיוו פון בונדישען צ. ק. האט זיך געווענדעט מיט פאלגענדען בריף צו דער צענטראל קאמיסיע פון די קלאסען-פעראיינען:

די בעשלוסען פון סאציאליסטישען און פראפ. אינטערנאציאנאל האבען אוועקגעשטעלט פאר דער ארבייטער-בעוועגונג א רייהע אויפגאבען, וואס זע-נען צונויפגעבונדען מיט היטלער'ס נצחון אין דייטש לאנד. אין א גאנץ אלגעמיינער פארם וואלטען די דאזיגע אויפגאבען געקאנט פארמולירט ווערען אויף פאלגענדען אופן:

1) קאמף מיט פאשיזם און ספעציעל — מיט'ן היטלעריזם דורך א מאביליזאציע פון דער פראלע-טארישער געזעלשאפטליכער מיינונג, מאסען-ארויס טרעטונגען, פראטעסט-אקציע און דורך ארגאניזירען א ווירטשאפטליכען, מאראלישען און פאליטישען באי-קאט לגבי היטלער-דייטשלאנד.

2) הילף פאר דער דייטשער ארבייטער-בעווע-גונג.

3) הילף פאר די קרבנות פון היטלערישען טעראר.

א געהעריגע ארורכפיהרונג פון די דאזיגע אויפ גאבען אין פוילען פאדערט א פעראייניגטע אנ-שטרענגונג פון דער גאנצער פראפעסיאנעלער און פאליטישער בעוועגונג פון ארבייטער-קלאס פון לאנד האלטענדיג, אז די צענטראל-קאמיסיע פון די פראפ. פעראיינען, וועלכע פעראייניגט אין איהרע רייהען די פראפ. ארגאניזירטע ארבייטער פון פוילען, איז פריהער פאר אלץ בערופען צו נעהמען אויף זיך די איניציאטיוו אין דער דאזיגער פראגע, שלאגען מיר אייך פאר צונויפצורופען א קאנפערענץ פון דער צענטראל-קאמיסיע מיט די סאציאליסטישע ברודער-פארטייען, כדי ארומצורעדען די אויבען בעריהרטע פראגען, פעראיינהייטליכען די שטעלונ-גען און עווענטועל צו גריינדען א קאמיטעט, וואס זאל אנפיהרען מיט דער אקציע

טראצקי האלט, אז דער קריזיס ענדיגט זיך
דייטשלאנד וועט ארויסרופען א מלחמה

פאריז, 17 (ספ. טעל.).

„פארי ס'אר" דרוקט אנ'אינטערוויו מיט טראצקין וועגען דער אינטערנאציאנאלער לאגע. טראצקי האט אויסגעדרוקט די איבערצייגונג, אז דער איצטיגער קריזיס ענדיגט זיך, עס וועט אבער נישט קומען מעהר אזא וואוילשטאנד, ווי עס איז גע-ווען פריהער. אמעריקע וועט פון איצטיגען קריזיס ארויס שטארקער, דאגעגען איראפע וועט ארויס אפגעשוואכט. טראצקי האלט דעם פאשיזם און היט-לעריזם אלס היסטארישע נויטווענדיגקייט און רע-זולטאט פון די פערשארפטע קלאסען געגענזאצען.

ער האט אויסגעדרוקט זיין איבערצייגונג, אז דאס היינטיגע דייטשלאנד קען אין משך פון די נאהענט-סטע צעהן יאהר לייכט ארויסרופען א נייע מלחמה.

Dr. med. **H. LUBICZ**

ספעצ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.

צעגעלניאנא 7, טעל. 141-32.

נעהמט אן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאכמ. און פון 5—8 אוונט, זונטאג פון 9—11 ביטאג.

לייפציג שטארבט אפ צוליב'ן יודישען באיקאט

אין ווילנע געפינט זיך איצט א יודישער פליט פון לייפציג. אין א שמועס מיט א צייטונגס-מיטארבייטער האט ער איבערגעגעבען עטליכע פרטים פון דער גרויסער דייטשער האנדעל-שטאט לייפציג, וועלכע איז נאך היטלערס איבערקעהרע-ניש כמעט ווי אפגעשטארבען.

דער פליט, אליין אנ'ארטאדאקסישער יונ-גערמאן, איז געווען אנגעשטעלט אין א רויכווארג-געשעפט, וואו ס'זענען בעשעפטיגט געווען 90 אנ-געשטעלטע. כמעט די גאנצע שטאט לעבט פונ'ם רויכווארג-האנדעל. נאך דער היטלעריסטישער אי-בערקעהרעניש האט זיך דער מצב פון שטאט רא-דיקאל געביטען: קיין שום אויסלענדער, וועלכע פלעגען דערהויפט זיך רעקרוטירען פון יודישע סוחרים, — זענען נישט געקומען, סיי צו דער אלגעמיינער מעסע, סיי צו דער רויכווארג-מעסע. דער פוטער-האנדעל, ווי דער האנדעל בכלל האט גענומען איינדארען. אינ'ם געשעפט וואו דער פליט האט געארבייט, זענען פון 90 אנגעשטעלטע געבליבען בלויז 5. די לייפציגער סוחרים ציהען זיך איבער קיין פאריז, לאנדאן, א טייל פאהרען אפילו קיין פוילען.

וואס שייך די גרויל-מעשים, רעכנט זיך לייפציג פאר דער רוהיגסטער שטאט. דאך האט אויך לייפציג נישט אויסגעמיטען דעם היטלער-טעראר.

אזוי למשל האט מען א יודישען סוחר, אנ'-אייגענטימער פון א גרעסערען געשעפט, וועלכער האט נישט געוואלט פאלגען א היטלעריסטישען בעפעהל בנוגע זיינע יודישע אנגעשטעלטע — אוועקגעפיהרט אין שוץ-אמט און דארט געצוואונ-גען, ער זאל אפשערען די בארד ביי א צווייטען ארעסטירטען יודען. ער האט זיך, נאטירליך, ... געזאגט, האט מען איהם דערפאר אזוי לאנג גע-פייניגט, ביז ער האט געמוזט פאלגען דעם בע-פעהל...

דעם צוממית'טען סוחר האט מען געמוזט אפפיהרען אין שפיטאל. דער פליט האט שפעטער אליין געהערט מיט'ן יודען, ווען מ'האט אפ-געשוירען די בארד. ער דערציילט, אז ווען מ'האט דעם סוחר אריינגענומען אין צווייטען צימער (אין זעלבען שוץ-אמט) האבען זיך געהערט אזוינע געוואלדען, אז דאס בלוט איז פערגליווערט געווארען אין די אדערען.

און נאך אלעמען איז לייפציג, זאגט ער, דער „נ"ן צדק" פון דייטשלאנד.

דאס לעבן פון די בערג-יודען אין גאליציע

מען געהט נישט שלאפען אהן א האק אונטער'ן קאפ. — די קינדער ווייסען נישט פון יודישקייט. — אנעקדאטען וועגען בערג-יודען

פון תמיד אן, זענען געווען אין די גאליציאנער בערג-מקומות יודען, וועלכע האבען דארט פער בראכט זייער בעזונדער ארטיגע לעבען, אין גרויס צופרידענהייט, זארגלאז האט דער גאליציאנער בערג-יוד געלעבט, געפיהלענדיג זיך גאנץ היימיש אין דער דאזיגער סביבה, אין וועלכער ער האט קיינמאל נישט געפיהלט קיין נויט.

איצט אבער לעבט דער גאליציאנער בארג-יוד איבער גאר אנדערע צייטען. אמאל איז דער יוד געווען דער גאנצער קרעמער און שענקער פון דארף, אלעס וואס די פויערים האבען בעדארפט צו האבען, פלעגט זיי עס ביים יוד קויפען. היינט אבער איז די בעציהונג פון פויער צום יוד, געווארען גאר א פיינדליכע, ווייל זיי בעטראכטען דאס „סוחר דא מהאהא" פאר היילינ...

דער פויער קומט נישט מעהר צום יוד קויפען, האבענדיג איינענע קאאפעראטיוען, וואס זענען אין די לעצטע יאהרען איינגעריכטעט געווארען דורך דער איניציאטיוו פון „אונדא".

פערהאסט איז אויף איינמאל געווארען דער יוד ביי זיי. איינגאנצען ווילען זיי איהם פון וועג אבראמען, און טוהן דעריבער איהם אן פערשידענע צרות, כדי דער בארג-יוד זאל עבדליך זיין גע צוואונגען צו פערלאזען זיין אור-אור-היים-ארט, און אויסוואנדערען פון דארט.

אזוי למשל איז דאס אין ראזשען-וויעלקי א גרויסער צורר היהודים, וועלכער ווארפט אן בלויז מיט זיין בליק, א שרעק אויף די געצעהלטע יודען, וועלכע וואוינען נאך דארט. דער דאזיגער אנטי־סעמיט ווערט בעטראכט ביי די פויערים, אלס זייער פיהרער. א הייסער „אונדאוויעץ" איז ער; און גרינ־דענדיג אין יעדען דארף „אונדא"-ארגאניזאציעס, האט ער צו ערשט אויפגעהעצט דעם פויער געגען דעם יוד, און היינט צו טאג ווערט איהר אין יעדען דארף אנטרעפען אויף אזעלכע העצערישע אנ־פיהרער.

ווי וויים דער גאליציאנער בארג-יוד לעבט אין שרעק און אין פחד, נישט זייענדיג זיכער מיט זיין לעבען. קאן דינען פאלגענדער כאראקטעריס־טישער פאקט: צוריק מיט איניגע יאהר איז אונ־זערס א בעקאנטער פון ראזש עך-וויעלקי אויסגע־בליבען שלאפען ביי אונז, ווען ער האט שוין גע וואלט שלאפען געהען, פערלאנגט ער פון טאטען מיינעם, ער זאל איהם געבען א האק. ווען מען האט איהם געפרעגט נאך וואס ער בעדארף איצט א האק, האט ער זיך גאר נישט געקאנט פערחידוש'ן

(ספעציעלע קארעספאנדענץ)

פון ש. גערשטעל

אויף מיין טאטענס פראגע; ס'הייסט? אהן א האק צו קאפעס, געה איך דען אמאל שלאפען?...

צוליב דעם אלעם, האבען די לעצטע יאהרען אין די מעהרערע גאליציאנער בארג-יודען אויסגע־וואנדערט אין שטאט אריין, און די יונגע, וועלכע זענען נאך דארט פערבליבען, וועלען זיי עס אין דער נאהענטסטער צוקונפט טון, ווייל זיי קאנען מער נישט עקזיסטירען, אין די דאזיגע בארג־מקומות. מיט וועלכען יוד פון דארט מען זאל נישט האבען געשמועסט, הערט מען אלץ די דאזיגע תשובה: „איך מוז מיך ארויסציהען פון דאנען אין שטאט אריין, ווייל דא איז מיר מעהר נישט מעג־ליך צו לעבען.

מיט א טיפען זיפץ האט מען מיר די דאזיגע ווערטער ערקלערט, און פון דעם יודענ'ס פנים האב איך געקאנט לייכט ארויסלעזען, ווי אזוי ער בע־רויערט זיין שיקזאל, וואס ער מוז אויסוואנדערען אין שטאט אריין. אבער צו איז איהם ווירקליך צו בעדויערען?

דער חינוך ביים בארג-יוד איז, אמת קיינמאל נישט געווען אוועקגעשטעלט אויף א געהעריגער הויך, אבער דאך פלעגט זיך דער בארג-יוד בע־מיהען צו בעקומען יודישע לעהרער פאר זיינע קינ־דער, וועלכע האבען מיט זיי ביז 14—15 יאהר גע־לערענט. אבער היינט, זענען דאך שוין גענצליך פון יודישען שורש אבגעריסען!

די קינדער אינטערעסירען זיך בכלל נישט מיט קיין שום יודישער זאך. עס רופט ביי זיי פיל מעהר אינטערעס ארויס א תגא, ווי אונזערס א יום-טוב.

איז דען נישט צוריק מיט איניגע יאהר אנט לאפען א בחור פון א גאר אנשטענדיגער יודישער פאמיליע, וועלכע וואוינט אין איינעם פון די דאז־זיגע מקומות, און אבגעשמד'ט זיך?

• • •

אהן שיעור מעשה'לעך און אנעקדאטען ווערט נאך דערצעהלט איבער די בארג-יוד. איך וועל זיך בעגנוגען און דערצעהלען, נאר איינע פון זיי:

א בארג-יוד קומענדיג אויף יום כפור אין שטאט אריין, האט געפרעגט וואס דער עולם טוט בשעת מ'פאלט כורעים. אנטרעפענדיג גראד אויף א יוד, וואס איז געווען א גרויסער מה-יעשה'ניק האט ער איהם געענטפערט, דאס דער עולם בע־האלט ביי זיך בייגעל, און בעת כורעים פאלען עסען זיי די בייגעל.

דעם דארפישען יוד איז דאס זעהר געפעלען געווארען, און ער האט זיך מיט גענומען היבש בייגעל צום עסען. קומענדיג צו כורעים פאלען, האט ער זיך גענומען פעסט צו דער אכילה... אבער דערשטוינט איז ער געבליבען זעהענדיג ווי דער עולם האט זיך תיכף אויפגעהויבען. ווערענדיג אויף זיי אין כעס, האט ער זיך אויף זיי צושריגען: שטאט פריעספרס, וואס איהר זענט! אין דער צייט ווען איך האב נאך קיין איין ביסען אריינגענומען אין מויל, האט איהר שוין אלע בייגעל אויפגעגעסען...

א בארג-יוד האט געשיקט צום שטאטישען רב רגל-געלד, צושרייבענדיג דערביי א בריוועלע, דאס ער שיקט איהם ס' זהובים. אבער דער רב איבערציילענדיג דאס געלד, זעהט ער דאס עס זענען דא נאר 15 גולדען.

ער לייענט דאס בריוועל נאך אמאל איבער, אפשר האט ער עס צום ערשטען מאל נישט גוט גע־לייענט. ס'שטעהט דאך אבער בפירוש „ס' זהובים".

ווייזענדיג אזוי דאס בריוועל פאר מענשען, איז ביי די אויך די זעלבע פליאה געווען. פלוצלונג דערהערט זיך א טריאומפיהרענדער געשריי: גראד־בע יונגען וואס איהר זענט! דאס איז געווען די שטימע, פון א צווייטען בארג-יוד. אז איהר קענט נישט, איז דען דער ווער אייך שולדיג? דא שטעהט דאך טאקע, אז ער שיקט 15 גולדען? „י" איז דאך 10, „כ", איז 11, „ל" איז 12, „מ" איז 13, „נ" איז 14, און „ס" איז 15...

בעקומענדיג א לוח און זעהענדיג אויסגערע־כענט דארט אלע תגאות, האט א בארג-יוד פאר גרויס התפעלות זיך אנגערופען צום ווייב: הערסטו צפרה לאה! א מערכה וואס משה רבינו האט אונז בעגעבען די לוחות, וואס ער האט מקבל געווען אויפ'ן בארג-סיני. ווען נישט די דאזיגע לוחות, וואלטען מיר נישט געוואוסט, ווען „יורי" און „פעטרי", (אזעלכע תגאות) פאלען אויס...

א געוועזענער בארג-יוד וועלכער איז א גבור־סער עושר, און צוליב דעם א גרויסער דעה-זאגער אין שטאט, אריינקומענדיג אמאל אין בית המדרש זעהט ער ווי די בעלי בתרים זארגען זיך אזוי שטארק וואס א רייהע גמרות זענען גענצליך צערי־סען געווארען, און מ'קאן שוין מעהר נישט פון זיי קיין נוץ האבען.

— וואס זענט איהר אזוי שטארק פערזארגט, רופט ער זיך צו זיי אן. איך האב אן עצה צו די גמרות! וואס פאר א עצה? פרעגען זיי איהם.

רופט נאר אהער א בוכבינדער, וועט ער אויף מיינע הוצאות דאס צעריסענע אוועקשניידען, און די גמרות וועלען ווערען משניות'ך...

דאס לעבען אין ארץ-ישראל

(לעצטע ידיעות פון יודישען טעלעגראף אגענטור)

ירושלים. דער ציוויל-סעקרעטאר פון דער א"י-רעגירונג האט אויפגענומען א דעלעגאציע פון ועד-הלאומי, וועלכע האט פערלאנגט צו העכערען די רעגירונגס-סובווענץ פאר'ן העברעאישען שול־וועזען. דער ציוויל-סעקרעטאר פון דער רעגירונג האט ערקלערט, אז די רעגירונג איז גרייט צו הע־כערען די סובווענץ אויף 6000 פונט מיטן בעדינג אבער, אז די לעהרער-געהאלטען וועלען פערקלע־נערט ווערען.

דער ועד הלאומי האט זיך ענטשידען ארויסגע־זאגט געגען דער פאדערונג פון דער רעגירונג צו רעדוצירען די לוינען.

לאנדאן. „טיימס" האט געווידמעט א לייט-ארטיקעל דער לאגע אין ארץ-ישראל, אין וועלכען עס ווערט צוו. אנד. געזאגט: אין א פעריאד פון אן אלוועלטליכער דעפרעסיע שטעלט מיט זיך פאר א"י אן אבגעזונדערט און זעלטזאם בילד פון א לאנד, וואס איז פריי פון ארבייטסלאזיגקייט און ווע־מענס רעגירונג קאן זיך בעריהמען מיט א בודשעט-עודף. די דאזיגע לאגע איז צו פערדאנקען די ציוניסטען און דער מאנדאט-מאכט. עס דארף אבער קיינעם נישט וואונדערען, אויב מען שטעלט מיט אונרוהע די פראגע: צי וועט די דאזיגע לאגע נאך לאנג דויערען. מען דארף דאך נעהמען אין אכט, אז א"י איז א קליין לאנד און די איצטיגע פראספע־ריטעט איז הויפטזעכליך אבהענגיג פון אראנזשען-עקספארט. די ערד-פרייזען זענען אזוי שטארק גע־שטיגען, אז דער נייער פרדס-קויפער קען רעכנען באר אויף א קליינעם רי"ח. דער אראנזשען-אפזאץ האט זיינע גרענעצען און די מעגליכקייט פון פער־לוסט פון דייטשען מארק רופט ארויס גרויס בעאונ־רוהיגונג ביי די, וועלכע אבסערווירען דעם אויסער־געוועהנליכען וואוקס פון די אראנזשען-פלאנטאציעס.

עס אנטשעליגט נישט, צום בעדויערען, קיין צווייפעל — שרייבט ווייטער „טיימס" — אז די אייבוואנדערונגס-פארשריפטען, וועלכע פאסען צו די אימיגראציע צו דער אויפנאהמס-פעהיגקייט פון לאנד ווערען סיסטעמאטיש אויסגעמיטען. אויב עס זאל קומען צו א צוזאמענברוך פון אן איצטיגען „בום" — ענדיגט דער אויטאר זיין ארטיקעל — דאן וואלט די שטייגענדע ארבייטסלאזיגקייט וידער פער־שטארקט די אפגעשוואכטע פיינדשאפט צווישען דער יודישער און אראבישער בעפעלקערונג.

ירושלים. דער שטאט-ראט פון תל-אביב זעהט פאר היי-יאהר א דעפיציט אין דער הויך פון 22 טויזענד פונט. אין צוזאמענהאנג דערמיט ווע־רען געמאכט ענערגישע בעמיהונגען, אז די רעגי־רונג זאל ערטיילען א סובווענץ אויף צו דעקען דעם דעפיציט. ביז איצט ווערט תל אביב אונטערשטיצט דורך דער רעגירונג מיט גאנץ אונבעדייטענדע געלד סומען. תל-אביב גיט אויס 20 טויזענד פונט אויף עפענטליכע ארבייטען און בעקומט פון דער רעגי־רונג אויף דעם צוועק נישט מעהר ווי 600, בעת אין ירושלים און חיפה דעקט די רעגירונג דעם גרעסטען טייל קאסטען פון די עפענטליכע ארבייטען. ווען מיט א יאהר צוריק איז די תל-אביבער פאליציי פעראייניגט געווארען מיט דער אלגעמיינער לאנד־פאליציי, האט די רעגירונג זיך פערפליכטעט צו בעפרייען תל-אביב פון אלע קאסטען, צום סוף איז אויסגעקומען, אז די שטאט-פערוואלטונג פון תל-אביב מוז נאך פערגרעסערען איהר ביישטייער אויף פאליציי-קאסטען פון 4.600 פונט אויף 6000 פונט.

ירושלים. דער „הבימה"-קרייז (טעאטער-געזעלשאפט „חוג הבימה") אין ארץ-ישראל האט פונאנדערגעשריבען א קאנקורס אויף א טעאטער־שטיק מיט א יודישען אינהאלט (פון דער יודישער געשיכטע אדער געגענווארט).

דאס שטיק קען צוגעשטעלט ווערען אין מאנו־סקריפט אדער געדרוקט, עס איז געוואונשען — אין דער העברעאישער שפראך.

100 פונט זענען בעשטימט אלס ערשטער פרייז פאר'ן ווערק, וואס עס וועט אנערקענט ווערען דורך יורי-קאלעגיום אלס פאסיג פאר „הבימה" סיי אין קינסטלערישער, סיי אין סצענישער היבזיכט.

געדרוקטע טעאטער-ווערק, וועלכע וועלען דורכ'ן מחבר איבערגעזעצט און צוגעפאסט ווערען פאר דער „הבימה" — זענען אויך בערעכטיגט צו בעקומען דעם פרייז.

פאסיגע דראמען, וואס וועלען נישט בעקומען דעם פרייז, קאנען אויך אנגענומען ווערען דורך „הבימה" לויט איהרע געוועהנליכע האנאראר-בע־דינגונגען יעדער מחבר קען צושיקען העכסטענס צוויי ווערק. די אויטארען ווערען געבעטען, צוצו־שיקען די מאנוסקריפטען געשריב אויף א שרייב־מאשין (דאפעלטער בלייז צווישען די שורות).

די ווערק מוזען אנקומען צום יורי-קאלעגיום נישט שפעטער ווי דעם 30-טען אקטאבער 1933, צום 15-יעהריגען יובילעאום פון הבימה.

דאס יורי-קאלעגיום בעשטעהט פון פאלגענדע מיטגלידער: ח. נ. ביאליק, י. פיכמאן, פ. לאכאווער, ס. פערעלמאן, ש. טשערניכאווסקי און 2 מיטגלי־דער פון „דהימה".

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און וועגערישע קראנקהייטען, מענער - שוועכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אן פון 8—2 און פון 5—9 אווענד
בעזונדערע ווארטע-צימער פאר פרויען.

ווינער שריפטשטעלער קורט זאנענפעלד לאזט נישט פילמען זיין ראמאן אין דייטשלאנד

מיט א פאר טעג צוריק האט דער וועלט-בעקאנ־טער און וועלט-בעריהמטער איטאליענישער קאמפאָ־זיטאר און דיריגענט, ארטורא טאסקאניני געשריבען א בריף קיין ביירוט צו פרוי קאזימא וואגנער, אז ער האט נישט בדעה דאס יאהר אהינצוקומען. מען דארף וויסען, אז ביירוט איז דער צענטער פון דייט־טשער מוזיק. ריכארד וואגנער אליין האט ביים לע־בען דארט איינגעריכטעט פעסטשפילען, וועלכע קו־מען דארט פאר יעדעס יאהר, און וואוהין עס קומען פון דער גאנצער וועלט קונסט-פערשטענדיגע מענשען.

טאסקאניני שרייבט: „לוידער האבען מיך מיי־נע האפנונגען ענטוישט. און די פיינדליכע געשעה־נישען, וועלכע האבען מיך אלס מענש און קינסט־לער צעריסען דאס הארץ, האבען זיך נישט גע־ענדערט".

פראנצויזישע, ענגלישע, און אמעריקאנישע צייטונגען פערעפענטליכען איצט א בריף, וועלכען א ווינער שריפטשטעלער און דיכטער, ד״ר קורט זאנענפעלד, דער רעדאקטאר פון דער „נייער פרייע פרעסע" האט געשריבען קיין דייטשלאנד. די מעשה איז אזעלכע:

ד״ר קורט זאנענפעלד האט זיך זייט א לאנגע רייהע פון יאהרען געמאכט א נאמען ביי דעם דייט־שען פובליקום מיט זיינע ביכער. „טרוים אונד ריזש", א זאמלונג געדיכטען זענען ערשינען אין יאהר 1914 עלף יאהר שפעטער, אין יאהר 1924 האט ד״ר זאנענפעלד פערעפענטליכט דעם ראמאן „העגדע". 1926 האט ער דעם ראמאן ארויסגעגעבען אלס דראמע. מיט דעם ראמאן „דער ראטע שלייער" 1927 איז ד״ר זאנענפעלד אזוי בעקאנט געווארען, אז מען האט איהם קאאפטירט אין פענקלוב. 1929 און 1930 זענען ארויס זיינע צוויי ראמאנען: „עראס און דער וואנדערינגער" און „פריילין נארציס". דער לעצטער ראמאן בעהאנדעלט דאס לעבען פון א שוואנגערס-קעניגין. היי-יאהר איז ד״ר זאנענפעלד

(פון אונזער ווינער קארעספאנדענט)

ארויס מיט א נייעם ראמאן „די עהען דעם ד״ר וואנק". דאס בוך האט דערגרייכט א זייער הויכע אויפלאגע.

מיט א גאנץ קורצער צייט צוריק בעקומט ד״ר קורט זאנענפעלד א בריף פון א דייטשער פילם־פירמע, וועלכע פרעגט אן ביי איהם, צי ער וויל לא־זען זיין נייעסטעס ווערק צו בעארבייטען אויף א פילם. ס'איז אינטערעסאנט צו לעזען דעם בריף, וועלכען דער רעדאקטאר פון דער „נייער פרייע פרעסע" האט דערויף געשריבען. מיר טארען נישט פערגעסען, אז די „פרעסע" האט זיך תמיד געהאל־טען רעזערווירט אין יודישע ענינים. און אזוי איז עס בעמערקענסווערט, אז אן אנגעשטעלטער פון דער קאנסערוואטיווער צייטונג האט עס געוואגט אזא בריף צו שרייבען.

דער בריף לויטעט:

„ווין, דעם 25-טען מאי 1933. הערען דירעק־טאר שרעדער, פילם-פערטריב, בערלין — ווילמער־סדארף, צעהענדינגער-שטראסע, נומער 1. זעהר גע־עהרטער הער דירעקטאר! מיט בעסטען דאנק בע־שטעטיגען מיר דעם עמפאנג פון אייער בריף פון דעם 20. מאי, אין וועלכען איהר לעגט מיר פאר איך זאל אייך איבערגעבען די פילם-פערטריבס־רעכטע פון מיין ראמאן „די עהען דעס ד״ר וואנק". איהר שרייבט מיר אויך, אז איהר האט אינטערעסע עווענטועל צו פערפילמען מיינע פריהערע ראמאנען.

אויב איך שלאג אפ אייער פארשלאג, כאטש ער איז ליבענסווירדיג פארמולירט, בעטאן איך אויס־דריקליך, אז מיין האלטונג איז נישט פערזענליך גע־געגען אייך געריכטעט. מען האט מיר מיטגעטיילט, אז איהר, איהר זענט א פיהרער פון אן ארישער אונטערנעהמונג און איהר שטעהט נאהענט צו דער היינטיגער שטרעמונג, וועלכע ס'הערשט אין דייט־טשלאנד. איהר זענט נישט קארעקט געגען יודישע, אדער ליבעראל-ענטירישע שריפטשטעלער און איהר פערהאלט אייך אויך נישט חבריש געגען זיי.

דאס אלץ איז גרונדזעצליך מאסגעבענד פאר מיין אפווארפען אייער פארשלאג.

זעלבסטפערשטענדליך פיהל איך מיט פולקאם סאלידאריש, מיט די דאזיגע, וועלכע מוזען ליי־דען פערפאלגונגען אין היינטיגען דייטשלאנד. סיי וועגען זייער אבשטאמונג — אלס יודען, סיי וועגען זייער איבערצייגונג — אלס פאציפיסטען, אנטימי־ליטאריסטען, צענטרומס - אנגעהעריגע, סאציאל-דע ביכער פון טאלסטאי, זאלא, היינע, זיגמונד פרויד, מאקראטען אדער קאמוניסטען.

איך וואלט נישט געוואלט בעציהען א פילם־האנאראר פון א לאנד, ווענענס רעזשים פערברענט ארטור שניצלער, היינריך מאן, יאקוב וואסערמאן, פראנץ ווערפעל.

אין מאך קיינמאל נישט קיין סוד פון מיין יו־דענטום און אינטערנאציאנאלער געזינונג, איך ער־קלער אויסדריקליך, אז איך פראטעסטיר אין אלער פארם געגען די פערפילמונג פון מיין ראמאן אין היינטיגען דייטשלאנד.

איך בעטאן נאכאמאל, אז דאס איז בשום אופן נישט געריכטעט געגען אייך, זעהר געעהרטער הער דירעקטאר, ערגעבענסט ד״ר קורט זאנענ־פעלד".

דער דאזיגער בריף, וועלכער איז א שטיקעל קולטור דאקומענט געגען נאצי-דייטשלאנד, איז, ווי געזאגט, אבגעדריקט אין זעהר א סך פראנצויזישע, ענגלישע און אמעריקאנישע צייטונגען.

ד. שמיר.

Dr. Z. RAKOWSKI
ספעציאליסט פאר
אויערען, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען
11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינפר)
טעל 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7
נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17
פון 11—1 און פון 2—3 נאכמ.

רעכט און לעבן

יורידישע בייל אגע פון „נייעם פאלקסבלאט"

פערהאלטען און ארעסטירען

(אויספיהרליכע אויפקלערונג)

פערהאלטען א בירגער, צונעהמען איהם די פערזענליכע פרייהייט הייסט נאך נישט ארעסטירען. פערהאלטען און ארעסטירען זענען צוויי גאנץ בע־זונדערע בעגריפען, וועלכע אונטערשיידען זיך לויט דער קאמפעטענץ, צייט און מאטיווען.

קודם־כל לויט דער קאמפעטענץ: פער־ארדנען צמיצען צו פערהאלטען איז בערופען די פאליציי אליין אין די גרענעצען פון איהר אייגע־נער מאכט. דאגעגען ארויסצוגעבען א דעציזיע צמיצען צו ארעסטירען — דאס ליגט אויסשליסליך אין דער קאמפעטענץ פון אויספארשונגס־ אדער שטעדטישען ריכטער.

איצט וועגען טערמין פון דער צוגענומע־נער פרייהייט. אויב ס'האנדעלט זיך וועגען פער־האלטען עמיצען, קען עס דויערן נישט לענגער ווי 48 שעה. נאכן אפלויף פון 48 שעה מוז דער פער־האלטענער איבערגעלאזען ווערען אין רשות פון אויספארשונגס אדער שטעטישען ריכטער, וועלכער קען דעם פערהאלטענעם בעפרייען אדער אנווענדן געגען איהם ארעסט. איבעריגענס, קען די פאליציי דעם בעהאלטענעם אליין בעפרייען, נישט צושטע־לענדיג איהם צו דער דיספאזיציע פון דער גע־ריכטס־מאכט. דאס מוז אבער געשעהען נישט שפע־טער ווי 48 שעה נאכן פערהאלטען.

ארעסט טיילט זיך איין אין צוויי סטאדיומס: אין א סטאדיום פון אזוי גערופענער דאכאדזעניע און א סטאדיום פון א שלעדזטווא. דער ארעסט אין סטאדיום פון דאכאדזעניע קען דויערן לענגס־טענס 3 חדשים, דער ארעסט אין ביידע סטאדיום'ס צוזאמען, קען נישט דויערן לענגער ווי 6 חדשים, סיידען, ווען עס געהט וועגען אן אויסערגעוועהנ־ליך־קאמפליצירטען פראצעס.

וואס שייך די מאטיווען פון פערהאלטען אדער ארעסטירען, דארף פעסטגעשטעלט ווערען, אז פערהאלטען קען די פאליציי נאר א פערדעכ־טיגען אין בעגעהן א פערברעך, פאר וועלכען עס דראהט געוועהנליך אנגעווענדען ארעסט און אויך נאר אין דעם פאל, ווען דאס איבערלאזען דעם בעשולדיגטען אויף דער פריי וואלט געגעבען א גרונט צו מיינען, אז ער וועט ענטלויפען אדער פערווישען די שפורען פון פערברעך. ממילא, פער־האלטענדיג א בירגער אין געגענשפרוך פון די אנ־געוויזענע מאטיווען, בעגעהען די פאליציי־ארגאנען אן אמטליכען מיסברויך, פאר וועלכען ס'דראהט א דיסציפלינארע אדער געריכטליכע פעראנטווארט־ליכקייט.

דעסגלייכען דארף אויך בעמערקט ווערען, אז ארעסט קען אנגעווענדען ווערען לגבי א פערהאל־טענעם נאר אין די פאלען, ווען ס'איז פערהאן א גרונט צו מיינען, אז ער וועט זיך בעהאלטען, ווען דער בעגאנגענער פערברעך דארף קוואליפיצירט ווערען צו דער קאטעגאריע א. ג. וויסטעמפקעס, און ס'קען זיך דאכטען, אז בלייבענדיג אויף דער פריי וועט דער בעשולדיגטער בעאיינפלוסען די עדות צו געבען פאלשע דערקלערונגען אדער צו בעזייטיגען די זאכליכע בעווייזען, אויב דער בע־שולדיגטער האט נישט קיין שטענדיג וואוין־ארט, בעשטימטע בעשעפטיגונג און מ'קאן נישט פעסט־שטעלען זיין אידענטישקייט אדער ווען ס'האנדעלט זיך וועגען א קראנקהאפטען, פראפעסיאנעלען אדער רעצידיוויסטישען פערברעכער.

י. אינפעלד

איינינגע אינטערעסאנטע רעכטליכע אויפקלערונגען

סעזאנאווע פאטענטען

פאר אונטערנעהמונגען, וועלכע עפענען זיך נאכ'ן 1 יולי ווערען ארויסגעגעבען האלב־יעהריגע פאטענטען. מעגען אזעלכע פאטענטען אויסגעקויפט ווערען אפילו פאר'ן 1־טן יולי, גילטיק הייבען זיי אבער אן צו זיין ערשט נאכ'ן 1־טען יולי. און דע־ריבער אויב אנ'אונטערנעהמונג עפענט זיך פאר'ן 1־טען יולי און הייבט אן צו זיין טעטיג אויפן סמך פון אזא האלב־יעהריגען פאטענט, דראהט דעם אינ־האבער פון דער דאזיגער אונטערנעהמונג דיזעלבע פעראנטווארטליכקייט, פונקט ווי ער וואלט געפירט די אונטערנעהמונג גענצליך אהן פאטענט.

ס'עפענען זיך אונטערנעהמונגען, וועלכע זע־נען טעטיג נישט שטענדיג, נאר אין משך פון א בעשטימטער צייט אין יאהר. למשל: אין זומער, דא קומען אין בעטראכט פענסיאנאטען, יאטקעס, בעקערייען, קראמען און אנדערע האנדעלס־ און אפילו אויך אינדוסטריע־האנדווערקערישע אונטער־נעהמונגען, וועלכע געפינען זיך אין קוראציע און קלימאטישע ערטער.

פאר די אויסגערעכענטע קאטעגאריעס אונ־טערנעהמונגען ווערען דעסגלייכען פערקויפט האלב־יעהריגע פאטענטען. די דאזיגע פאטענטען הייבען אן צו זיין גילטיג נישט ערשט פון 1־טן יולי, נאר תיכף פון מאמענט, ווען זיי זענען אויסגעקויפט גע־ווארען. די גילטיגקייט פון אזעלכע פאטענטען ענ־דיגט זיך נאכ'ן אפלויף פון 6 חדשים נאכ'ן אויס־קויף. אלזא אויב אזא סעזאנאווע פאטענט איז אויס' געקויפט געווארען דעם 15 מאי, פערלירט ער זיין גילטיגקייט דעם 15 נאוועמבער.

ווילאנטשעניעס ביי סקארבאווע זאיענטשעס

פיל אייגענטימער פון פערנומענע חפצים לטובת א שטייער פון א דריטען פערזאן מיינען, אז בכדי ארויסצוטרעטען אין געריכט מיט אנ'אקציע וועגען אנ'אזוי גערופענע ווילאנטשעניע, מוז מען פריהער זיך ווענדען אין בעטרעפענדען אורזשאנד און ערשט דעמאלט, ווען דער אורזשאנד ווארפט אפ די פארגעשטעלטע בעווייזען, קען מען זיך ווענ־דען אין געריכט.

די דאזיגע מיינונג איז א פאלשע. מ'מעג זיך ווענדען גלייך אין געריכט וועגען א ווילאנטשעניע און דאס בעטראכטען דעם ענין וועגען אייגענטום־רעכט פון די פערנומענע חפצים דורכן געריכט איז בכלל נישט אפהענגיג פון דער פריהערדיגער ווענ־דונג פון פעטענט וועגען דעם ענין צום אורזשאנד.

דאס געזעץ זאגט בלויז, אז דער פעטענט, וואס ווענדעט זיך נישט פריהער מיט זיינע טענות וועגען א ווילאנטשעניע צום אורזשאנד, נאר פער־פיהרט גלייך א פראצעס אין געריכט, מעג ער אפילו דעם דאזיגען פראצעס געווינען, האט ער נישט קיין רעכט צו פאדערן פון מלוכה־אוצר די פראצעס־קאסטען.

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

פיקטיווע אפמאכען

בכדי זיך ארויסצודרייען פון זיינע התחייבותן האט איינער פערקויפט זיין הויז. דער פראינטע־רעסירטער קרעדיטאר איז ארויסגעטרעטען אין גע־ריכט מיט אנ'אקציע וועגען אנולירען דעם קנין צוליב'ן פיקטיווען כאראקטער פון דער טראנזאקציע.

דאס העכסטע געריכט האט ערקלעהרט, אז ס'קען נישט פריהער בעטראכט ווערען דער ענין וועגען אנולירען א פיקטיווען אפמאך, כל־זמן ס'איז נישט פעסטגעשטעלט געווארען, אז דער בעל־חוב בעזיצט נישט קיין אנדער אייגענטום, וואס זאל גע־נוגענען צו בעפרידיגן די פרעטענציע פון בעטרע־פענדען פעטענט.

פאלשע וועקסלען

געפעלשט א וועקסעל הייסט נישט בלויז גע־פעלשט אנ'אונטערשריפט, נאר אויך געפעלשט די סומע, צאהלונגס־דאטע.

גילטיגקייט פון אפמאכען

אויב ס'איז איבער געוויסע בעדינגונגען גע־שלאסען געווארען א רעיענטאלער אקט, איז נאך דערמיט אליין נישט אויסגעשלאסען א דערגענצונג דורך א פריוואטען אפמאך.

קרעמערישע ביכלעך

אזוי גערופענע בארג־ביכלעך פון שפייז־קרע־מער, בעקער'ס, קצבים, דינען אלס בעווייז געגען זייערע בעלי־חובות נישט נאר דאן, ווען יעדע פא־זיציע אין די דאזיגע ביכלעך איז בעשטעטיגט דורך דער אונטערשריפט פון בעל־חוב, נאר אפילו אויך דאן, ווען די אונטערשריפט געפינט זיך בלויז אויף יעדען בלעטעל ביי דער אלגעמיינער סומע פון חשבון.

האזארד־שפיל

נישט די צאהל שפילער, נישט דאס ארט פון שפילען, נישט דער אופן פון שפילען און אויך נים, ווי פיל מיינען, די גרויס פון קאהן, געבען דעם שפיל א האזארד־כאראקטער, נאר דעם האזארד־כא־ראקטער פון שפילען בעשטימט איינציג אליין דער אינהאלט, דער כאראקטער פון געגעבענעם שפיל.

אלזא, דעצידירט אין א שפיל געשיקטקייט, אויסגערעכענטקייט, דערפאהרונג, אריענטאציע, מעג ווי גרויס זיין דער קאהן, איז דאס שפילען נישט קיין האזארד. פערקעהרט דעצידירט אין א שפיל בלויז א בלינדער צופאל, טראגט אזא שפיל א הא־זארד־כאראקטער.

נישט צוגעשטעלטע סעקוועסטרירטע חפצים צו דער ליציטאציע

פאר נישט צושטעלען סעקוועסטרירטע חפצים צו דער ליציטאציע דראהט לויט'ן ארטיקעל 282 פון נייעם שטראף קאדעקס תפיסה ביז 2 יאהר.

דער אומשטאנד, וואס נישט אלע פערנומענע זאכען זענען געווארען אויסבעהאלטען, נאר בלויז א קלייגעם טייל ענדערט נישט דעם כאראקטער פון פערברעך, פונקט אזוי ענדערט נישט דעם כאראק־טער פון פערברעך דער אומשטאנד, וואס די אי־בערגעלאזענע חפצים גענוגענען פולשטענדיג בכדי צו דעקען דעם שולדיגען חוב.

ביי דער געלעגענהייט ווילען מיר אויך אויפ־מערקזאם מאכען, אז די סאנקציע פון ארטיקעל 282 ווערט אנגעווענדען נישט נאר דאן, ווען ס'האנדעלט זיך וועגען נישט צושטעלען צו דער ליציטאציע סעקוועסטרירטע חפצים, נאר אויך אין די פאלען, ווען ס'געהט אפילו וועגען נאך נישט סעקוועסטריר־טע, נאר בלויז בעדראהטע סעקוועסטרירט צו ווע־רען חפצים.

צוויי היסטארישע פראצעסען

געגען יודן אין שפאניע ווערען איצט אויפגעדעקט

פון ה. לאנג.

דער לעצטער פראצעס געגען יודען אין שפאניע

דאס איז שוין געווען נאהענט צו דער צייט, ווען עס איז ארויס דער בעפעהל, אז יודען ווערען פון שפאניע ארויסגעטריבען. איבער שפאנישע שטעט האט זיך צוטראגען אלס א זיכערע זאך, אז איב'ם פרייטאג ערב דעם קריסטליכען פסח, כאפען יודען א קריסטליך יונגעל און טרמארדען איהם; און ווען דאס געליגגט זיי נישט, קנעטען זיי אויס פון וואקס א יונגעל־פיגור און הענגען אויף די פיגור אויף א קרייץ, כדי „מקיים צו זיין די מצוה" פון א בייער קריסטוס־קרייציגונג. אין יאהר 1488 האט מען בע־שולדיגט א רב און צוויי מציגים יודען, אז די האָ־בען פון דאס ביילע געקרייציגט א „הילצערנעם יעזוס"; אין דער רב פערברענט געווארען, און די אנדערע יודען האט מען פערשמיינערט ביז טויט. דאס איז געווען אין דער שטאט עלבא; און פון אנ־אנדערע געגענד איז גלייך בעקאנט געווארען, אז א קריסטליך יונגעל פון דער שטאט לאגווארדיע איז ערמארדעט געווארען, און אז א יוד קאפראנקא, אן אלטער מאן פון אכציג יאהר, מיט זיינע צוויי זיהן מאזעי און אוטהי זענען געווען די מערדער. און ס'איז נישט געווען סתם א מארד, איז די גויעס געזאגט, נאר א קרייציגונג איז דורכגעפיהרט גע־ווארען דערפון האט זיך ענטוויקעלט א גרויסער פראצעס, און דער הויפט־אנגעקלאגטער איז געווען אוטהי, דער צוואנציג יאהריגער זוהן פונ'ם אלטען יודען קאפראנקא. אוטהי — שפאנישער רעדען אזוי פערזיס זיין נאמען; אין שריפט איז זיין נאמען „יוצ־ער" איז געווען א שוסטער. לויט פערשידענע עדות, זאל ער האבען געכאפט אויף א וועג א שוואכען בלאנדזשענדיגען יונגעל, איהם אויפגעשניטען די אדערען פון זיינע ארעמס, דאן אויך צושניטען ס'־הארץ פונ'ם בלוטענדען יונגעל, און ווען דער יונ־געל איז שוין געווען א פערגאנגענער אין זיין בלוט, איז אוטהי באך אלץ נישט געווען צופרידען; ער האט ס'הארץ פונ'ם טויטען יונגעל איינגעזאלצן אויסגעשניטען, און דערביי צום טויטען יונגעל גע־רעדט: „פערר'עטער, ווען דו פרעדיגסט, פרעדיגסט ליגען; אט האסטו די פאר דיינע פעלשונגען פון תורת משה"...

דאס זענען באכגעזאגטע ווערטער פון די גע־שיכטעס פון דער קריסטוס־קרייציגונג, און דער יו־דישער שוסטער־בחור אוטהי זאל זיי האבען גע־ברויכט.

דאס ווערט אנגעגעבען אין די קאטוילישע היסטאריעס, און עס ווערט אין זיי אויך איבערגע־געבען איינצעלהייטען פון א לאנגען פראצעס, וואס איז אנגעגאנגען, דער פראצעס האט זיך געצויגען א פאר יאהר.

אז דער גאנצער פראצעס האט זיך געפיהרט אונטער אינסטרוקציעס פון טארקוועמאדא'ן ווערט אויך אין די קאטוילישע היסטאריעס אנגעגעבען; אבער איצט־אויפגעדעקטע מאטעריאלען גיבען־צו איינצעלהייטען, און לויט מאנכע פון זיי, איז דער גאנצער פראצעס געווען אויפגעבויט פון איין ליגען אויף א צווייטען.

פאלשע עדות זענען ערשינען.

ביי דעם פראצעס האט געשפילט א ראלע איי־נער קאלאמא בעניטא, וועלכער איז געווען א גע־טויפטער יוד, אבער געהיימערהייט געבליבען א יוד. מ'האט איהם פערזעצט אין א טורמע־קאמער'על לעבען דעם קאמער'על אין וועלכער אוטהי איז גע־ווען פערשפארט. אין א דריטען טורמע־קאמער'על איז געווען א שפיאן. דער שפיאן האט נאכדעם צוגעשטעלט בעריכטען פון די רייד צווישען אוטהי'ן און בעניטא'ן וועלכע ער האט אונטערגעהערט.

אוטהי האט די גאנצע צייט גע'טענה'ט, אז ער איז אומשולדיג, פראמינענטע מענשען האבען זיך איינגעמישט, צווישען די קריסטען. מ'האט אפילו איבערגעגעבען א גרופע געלערענטע לייט, זיי זאלען אורטיילען אויף אן „אומפארטייאישען שטיי־גער". ווען מען קוקט איצטער איבער סיי די ביז־איצטיגע קאטוילישע היסטאריעס, סיי די נייע מא־טעריאלען, ווערט מען פערבאפט פון שטויגונג איי־בער דער עהרליכקייט פון א איצטיגען פראצעס פון אזא כאראקטער צו דעם פראצעס געגען דעם יודישען שוסטער־בחור אוטהי. מיט איבער פיר הונדערט יאהר צוריק. אוטהי האט געהאט אדוואקאטען. דאס איז געווען אן אויפטו פון טארקוועמאדאן. ער האט געוואלט ווייזען, אז ער איז נישט סתם א פערפאל־גער. אוטהי'ס אדוואקאטען האבען פערלאנגט, אז דער פראצעס זאל איבערגעטראגען ווערען אין אנ־אנדער שטאט, וואו עס איז נישטא קיין ספעציעלע העצעריי אויף דעם אנגעקלאגטען.

געהאלפען האט גארנישט. אוטהי און זיין אכציג־יאהריגער טאטע זענען צוזאמען פערברענט געווארען אין דעם שטעטעל אווילא.

צום שטעטעל בין איך איצטער געפאהרען; דארטען געפינט זיך אויך א מאנאסטיר. וואס איז פון טארקוועמאדא'ן אויפגעבויט געווארען מיט געלד, וואס די אינקוויזיציע האט צוגענומען ביי יודען; און מאקע דארטען ליגען זיינע ביינער, אפגעהיט פון דער שפאניש־קאטוילישער קלויסטער־וועלט אין די אלע יאהרהונדערטע. וואס זענען אוועק; און פון דארטען בין איך אוועקגעפאהרען צום שטעטעל ווארסלי, וואו ער איז געבארען געווארען, און צום שטעטעל „טארקוועמאדא" אויף זיין אייגענעם נא־מען. אין די דריי שטעטלעך האט מען דערצו אין אלטע קלויסטערס געפונען פארמעט־שריפטען, וואס דערצעהלען אונז עטליכע וויכטיגע זאכען.

ערשטענס, אז ער, טארקוועמאדא, האט צו־גויפגעשטעלט דעם ווערדיקט, אז דער אלטער 80־יאהריגער יוד־פראנקא זאל צוזאמען פערברענט ווערען מיט זיין זוהן אוטהי, און דערביי האט ער אנ־געוויזען, אז זיי זאלען ברענען אויף א לאנגזאמען פייער, זיך בראטען צוזאמען. און א שטעלע פון איין פארמעט־שריפט דערצעהלט, אז פאטער און זוהן האבען זיך ארומגענומען ווען זיי זענען אויפ'ן פייער ארויפגעשטעלט געווארען. און דער אלטער פאטער האט צום יונגען זוהן געזאגט: „מיר וועלען ברענען און שטארבען נישט ווי קריסטען, נאר ווי יודען"... און דער יונגער זוהן האט דעם אלטען פאטער געענטפערט: „יא, מיר וועלען שטארבען נישט ווי קריסטען, נאר ווי יודען"... און דער פייער האט זיי לאנגזאם געצערט און געצערט אין פייניגונג ביז צום טויט.

צווייטענס. אז עס איז געווען טארקוועמאדא, וועלכער האט בעפוילען, אז אויפ'ן קבר פונ'ם גע־קרייציגסטען קריסטליכען יונגעל זאל נישט זיין קיין שום נאמען, נאר ס'זאל זיין אויפגעשריבען „סאנטא ניבא" — דער „הייליגער יונגעל"; און אז אויף אייביג, זאל עס זיין פערשריבען, אז ביים ארט, וואו דער קבר געפינט זיך, זאל מען קיינמאל נישט אקערען — דארטען זאל זיין „הייליגע ערד", און די ערד זאל „רעדען צו אלע דורות", אז דאס בלוט פון „סאנטא ניבא" איז „אויף די הענט פון די יודען".

דריטענס, אז ווען טארקוועמאדא האט געזוכט צו בעאיינפלוסען די קעניגין איזאבעלא איינצואנצען ארויסצוטרייבען די יודען פון שפאניע, האט ער אנ־געגעבען אלס ארגומענטען פאסירונגען אויף די צוויי פראצעסען... דער פראצעס אין סאראגאסא און אוטהיס פראצעס — און טארקוועמאדא האט דאן געזאגט צו קעניגין איזאבעלא: „מיר האבען פרו־בירט איינשטעלען בעזונדערע שטעט פאר זיי (די יודען) און ס'האט נישט געהאלפען; מיר האבען פרובירט די אינקוויזיציע, און ס'האט נישט גע־האלפען; א גירוש איז דער איינציגער וועג פטור צו ווערען פון דעם פאלק, וואס גיט אונז א שלעכטען נאמען, וואו נאר זיי קענען גרייכען צו וויקלען אויף דער וועלט"...

איינער פון די סטודענטען, וועלכע זענען פער־בונדען מיט דער פארשונגס־ארבייט, איז א יודישער יונגער מאן פון דייטשלאנד, א זוהן פון א פראמינענ־טער פאמיליע. ער האט מיר ספעציעל אנגעוויזען אויף די ווערטער פון טארקוועמאדאן, קלאגענדיג פאר קעניגין איזאבעלא, אז יודען „גיבען איהר קעניגרייך א שלעכטען נאמען וואו נאר זיי קענען גרייכען צו וויקלען אויף דער וועלט". היטלער־רעדט אזוי. און דער יודישער סטודענט פון דייטש־לאנד אין שפאניע האט אויך בעמערקט: „איך בין דא צווישען די, וועלכע נישטערן גרויזאמקייטען פון עטליכע הונדערט יאהר צוריק, ווערענד דאס ווידערהאלט זיך איצט אונטער די אויגען פון מיין פאמיליע".

(ס וף).

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבן

נייער פאלקסבלאט

זונטאג 18 יוני
כד סיון תרצ"ג
זון-אויפגאנג 3.14
זון-אונטערגאנג 7.58

פון האנדעלס-געריכט

סוחר ישראל לערך בעקומט א נלייט אויף 2 חדשים

ישראל לערך, אייגנטימער פון דער פירמע „עלעגאנט" (נאוואמייסקא 10) איז, ווי שוין בע־וואוסט, איינגעזעצט געווארן אין ארעסט, מחמת ער איז בעשולדיגט געווארן אין א בייזוויליגען באנקראט.

אויפ'ן פארשלאג פון לערך'ס בעפולמעכטיג־טען, האט דאס געריכט איהם געגעבען א גליית אויף 2 חדשים, און גלייכצייטיג איהם בעפרייט פון ארעסט.

אין שייכות מיט דעם אופגעלאשטש פון בער־טאלד גריילין און אלעקסאנדער, האט דער קוראטאר אפגעגעבען א טעטיגקייטס־בעריכט. אלס סינדיק איז באמיניט געווארן דער בידאיצטיגער סינדיק גוסטאוו פעטריך.

יוגאסלאווישע פארלאמענטאריער אין לאדז

זענען פריינדליך אויפגענומען געווארען פון פארשטעהער פון דער מאכט און פרעסע

פרייטאג אווענד איז קיין לאדז געקומען אנ־אויספלוג פון יוגאסלאווישע פארלאמענטאריער מיטן מיניסטער אנדיעליבאוויטש בראש.

ביי דער באהן זענען די געסט אויפגענומען געווארען פון פארשטעהער פון דער מלוכה'שער, שטאטישער און מיליטערישער מאכט און פארשטע־הער פון דער פרעסע. פון דער באהן זענען די געסט אפגעפאהרען אין גראנד האטעל.

נעכטען האבען די געסט אפגעגעבען וויזיטען דעם וואיעוואדע האוקע באוואק, דעם קאמענדאנט פון ד. א. ק., גענ. מאלאכאווסקי און דעם שטאט־פרעזידענט זשעמיענצקי.

נאכמיטאג האבען זיי בעזוכט די פאבריקען פון דער ווידז. מאנופאקטור, שייבלער און גראהמאן, דאס הויז, וואו ס'איז איינגעמויערט דער געדענק־טאוועל פון מארשאל פילסודסקי און אויפ'ן מיליטער־רישען צמענטאזש אין זשגאוו.

מיטאג־שעה זענען די געסט אויפגענומען געווארען אין זשורנאליסטען־סינדיקאט. אין נאמען פון סינדיקאט, זענען די געסט בעגריסט געווארען פון פרעזעס רעד. גומקאווסקי.

נאך דעם, ווי זיי האבען בעזיכטיגט די שטאט, איז אין „טיוואלי" בעגעבען געווארען א מיטאג פאר 200 פערזאן.

א נאקעטער טויטער קערפער פון א פרוי אין א גראב

דער מערדער האט זיך אליין געמאלדען אין דער פאליציי

(2) מיט 2 וואכען צוריק האט מען אין גראז נעבען דארף טאקארי, טורקער קרייז, געפינען א טויטען קערפער פון א יונגער פרוי. דער טויטער קערפער איז געווען אינגאנצען נאקעט. די אויס־פארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז דא האט מען צו טון מיט א מארד, און אז דער קרבן איז דער־שטיקט געווארען.

די אויספארשונג האט אויך פעסטגעשטעלט, אז די ערמארדעטע איז די פערמעגליכע שעהנע אלמנה, זאפיא פאוולאק. מ'האט אבער נישט געקענט געפינען דעם מערדער און אויך נישט דערגעהען די סיבה פונ'ם מארד.

מיט צוויי טעג צוריק איז צום פאליציי־פאסטע־רונעק אין דארף טאקארי געקומען א געוויסער סטאניסלאוו יאניאק און ערקלערט, אז ער איז דער מערדער פון דער געפונענער זאפיא פאוולאק. ווי דער מערדער האט ערקלערט, איז ער געווען פערליבט אין דער פרוי פאוולאק און געוואלט מיט איהר חתונה האבען. די פרוי האט אבער זיין פאר־שלאג אפגעווארפען. מיט צוויי וואכען צוריק, האט ער די פרוי געטראפען איינע אליין אין פעלד, ער איז צוגעשטאנען צו איהר, אז זי זאל איהם געבען דאס ווארט, אז די וועט ווערען זיין פרוי, ווען די פרוי פאוולאק האט נישט געוואלט האט ער זיך אויף איהר געווארפען און זי דער־שטיקט. כדי צו סימולירען, אז ס'איז פארגעקומען א רויב־אנפאל, האט יאניאק אראפגעצויגען די מלבושים פון זיין קרבן און זי געלאזען א נאקעטע אין גראז.

יאניאק איז פערשטעהט זיך, ארעסטירט און אפגעפיהרט געווארען אין לאדזער טורמע.

דרייסטער אנפאל אויף א געוועלב-בעזיצערין

צוגערויבט 16 זלאטים. — דער מערדער ארעסטירט

(2) אין שפייז־געוועלב פון וולאדיסלאווא פיאט־ראווסקא (ריבנא 13), איז נעכטען אריינגעקומען א פערשוין און געבעטען 3 פאפיראסען „גראנד פרי", ווען די געוועלב־בעזיצערין האט געעפענט דאס שופלאד און געוואלט ארויסלייגען די 12 גראשען פון „קליענט", האט דער פערשוין איהר געגעבען א פעסטען קלאפ איבער'ן קאפ, פון וואס די פרוי האט פערלוירען דאס בעוואוסטזיין. דער באנדיט האט אויסגעלעריגט דאס שופלאד און איז ענטלאפען, אינגאנצען 16 זל. מיט 4 גר. עטליכע מענשען האבען אבער בעמערקט דעם אנפאלער ענטלויפען פון געוועלב און זיי זענען איהם נאכגע־לאפען און געכאפט. א געבונדענעם מיט שטריק האט מען איהם אפגעפיהרט אין דריטען קאמי־סאריאט. ער האט זיך ארויסגעשטעלט אלס יאן קאלינסקי, 21 יאהר אלט, פון מיאדאווא 2. דער יונגער רויבער איז אפגעשיקט געווארען אין טורמע אויף קאפעריקא. דער אנפאלער איז שוין עטלי־כע מאל געזעסען פאר גנבות.

דאס שטאטישע טעאטער

איבערגעגעבען דעם דירעקטאר קאזשימיעזש ווראטשינסקי

נעכטיגע זיצונג פון מאגיסטראט

(2) נעכטען איז אונטער'ן פארזיץ פון פרעזי־דענט זשעמיענצקי פארגעקומען א זיצונג פון מא־גיסטראט, אויף וועלכער ס'זענען אנגענומען גע־ווארען א גאנצע רייה בעשלוסען.

דאס אנפיהרען מיט'ן שטאטישען טעאטער אויפ'ן קומענדיגען סעזאן איז אנפערטרויט געווא־רען דעם דירעקטאר קאזשימיעזש ווראטשינסקי.

ווייטער איז בעשלאסען געווארען די קאראלא גאס אנצורופען אויפ'ן נאמען פון קאפ. זשווירקא. די פוסטא גאס אויפ'ן נאמען פון אינזש. וויגורא.

ס'זענען אויך אנגענומען געווארען בעשלו־סען אין צוזאמענהאנג מיט די ארבייטען אויפ'ן וועג לאדז—לאגעווניק.

ווידער דאלארובקע-שווינדלער

די „דאלארובקע"-שווינדלער בושעווען ווייטער אין אונזער שטאט, נישט קוקענדיג דערויף, וואס מיר מאכען כסדר אויפמערקזאם אויף די דאזיגע שווינדלער געפינען זיך נאך געניג נאאיווע וואס ווערען קרבנות. נעכטען האט אזא שווינדלער אויסגענארט ביי אלעקסאנדער לאסמאן א דאלא־רובקע מיט'ן אויסרייד, אז מ'דארף זי נאכקאנטרא־לירען, צי ס'איז נישט געפאלען א געווינס.

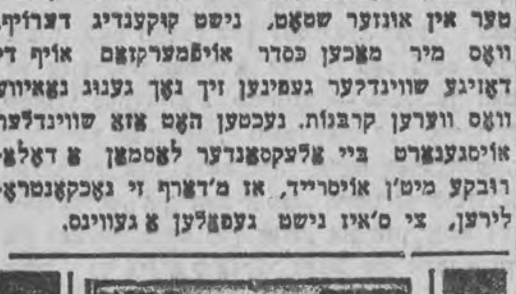

היינט און פאלגענדע טעג!
פיקאנטער פילם, געשאפען אויפ'ן גרונד פון מאטיוו
אזא ווייב — אזא נאכט
א. נ.
לעצטע נאכט פון קאוואליר
אין די הויפטראלען:
Lily Damita,
Charles Rugless,
Gary Grant
אויסערן פראגראם:
קלאנג-צוגאבע און אקטואליטעטען.
אנהייב פון די סעאנסען אין גפוו. טעג 5 נאכמיטאג, שבת און זונטאג 1 בייטאג.

דער פייערלעשער-צוזאמענפאהר אין לאדז

נעכטיגע גרויסע פייערליכקייטען

(2) נעכטען האט זיך אנגעהויבען אין לאדז דער צוויי־טאגיגער צוזאמענפאהר פון די פייערלעשער אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע.

7 א זייגער אינדערפריה האבען זיך אלע אפ־טיילונגען געזאמעלט פאר דער קאטעדרע. נאך א גאטעסדינסט האט זיך אנגעהויבען די דעפילאדע פאר'ן וואיעוואדע האוקע באוואק, גענעראל מאלא־כאווסקי און אנדערע פארשטעהער פון דער מאכט. דעם צוג האבען געעפענט די טאמאשאווער פייער־לעשער. דאן די בזשעזשינער, שעראדזער, קאלער, און קאנינער, ראדאמער און א גאנצע רייה אנדערע.

נאכמיטאג זענען אין העלענאוו פארגעקומען פערשידענע קאנקורסען פון די פייערלעשער אפטיי־לונגען און א קאנקורס פון די פייערלעשער־אר־קעסטערס.

לוסטראציע פון דער קראנקען-קאסע

דורך א מיניסטעריאלער קאמיסיע

(א) צוליב די פיל אנקלאגען פון די פראפעס־יאנעלע פעראיינען און דעם כלל פערוויכטיגע אויף דעם נייעם הייל־סיסטעם, וואס איז איינגעפיהרט געווארען דורך דער קראנקען־קאסע מיט די פונק־טען, אמבולאטאריעס א. אז. וו. האט דאס מיניס־טעריום פאר געזעלשאפטליכע שוץ געשיקט קיין לאדז א ספעציעלע קאמיסיע, וועלכע וועט לוסטרי־רען די גאנצע טעטיגקייט פון דער לאדזער קראנקען קאסע, ווי מיר דערוויסען זיך, וועט די לוסטראציע דויערען א חודש צייט און דאן וועט די קאמיסיע איבערשיקען א בעריכט דעם מיניסטעריום.

קאנפיסקירטע צייטונגען

(2) די עהערנעכטיגע און נעכטיגע „לאדזער פאלקס-צייטונג" זענען קאנפיסקירט געווארען, אויך איז קאנפיסקירט געווארען די עהערנעכטיגע „פרייע פרעסע".

דענקמאל פאר מארשאל-פיל-סודסקי אין רודא-פאביאניץ

(א) אין רודא-פאביאניץ איז פארגעקומען א גרויסע פערזאמלונג וועגען ארגאניזירען די פייערליכקייטען לכבוד דעם 40-יעהריגען יובילעאום פון מארשאל פילסודסקי'ס געזעלשאפטליכע ארבייט. ס'איז בעשלאסען געווארען — צו בויען א דענקמאל פון מארשאל.

געוו. זעלנער פון ערשטען אולאנער פולק

א.-נ. פון מארשאל פילסודסקי

צוליב דעם וואס אין לאדז ווערט ארגא־ניזירט אנ'אפטיילונג פון געוו. זעלנער פון ערשטען אולאנער פולק אויפ'ן נאמען פון יוזעף פילסודסקי, ווערען אלע געוועזענע אולאנער פון דערמאנטען פולק געבעטען אויפצוגעבען זייערע אדרעסען אין לעגיאניסטען-פעראיין, נארוטאוויטש 32, די אל־געמיינע פערזאמלונג פון די געוו. זעלנער אין ערשטען אולאנער פולק וועט פארקומען דעם 25 יוני אין לאקאל פון לעגיאניסטען-פערבאנד נא־רוטאוויטש 32.

קאנפערענץ ביים ארבייטס-אינספעקטאר

מיט די בעלבאטאווער האנדווערקער

(2) נעכטען אונטערן פארזיץ פון ארבייטס-אינספעקטאר פארגעקומען א קאנפערענץ וועגען שליסן א קאלעקטיוו-אפמאך מיט די בעלבאטאווער האנד-וועבער, די קאנפערענץ האט נישט געגעבען קיין רעזולטאט, די פאבריקאנטען, אויסהערענדיג די פאדערונגען פון די כאלופניקעס, האבען גע־בעטען אפצולעגען די קאנפערענץ ביז דעם 20 ד. ח.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: מ. קאצ־פערקאוויטש (זגערזשער 54), י. סיטקעוויטש (קא־פערניקא 26) י. זונדעלעוויטש (פיעטרקאווער 25), סאקאלעוויטש און שאט (פשעיאזד 19), מ. ליפיעץ (פיעטרקאווער 193), ריכטער און לאבארא, (11 ליסטאפאד 86).

Dr. R.
Zalcwasser
CHIRURG — כירורג
ציגעל-גאס 19, טעל. 17-125
נעהמט אן פון 1—2 בייטאג און פון 4—7 נאכמ.

פארק העלענאוו
מארגען, מאנטאג, דעם 19 יוני ד.י. 8.30 אווענד
אונגעוועהנליכע סענסאציע
איינציגער אויפטריט
פון אונפערגלייכליכען ארטיסט אין זיין רעפערטואר אין שעהנע אריגינעלע קאסטיומען
WIKTOR
CHENKIN
אין פראגראם:
נייע לידער פון א קלאון, נייע ציגיינער-לידער,
נייע יודיש-חסידישע לידער,
נייע לידער פון Beranger, נייע קאווקאזער לידער (סינמא), נייע פוילישע, אוסראינישע לידער א. א.
עס נעהמט אנטייל דער לאדזער פילהארמאנישער ארקעסטער אונטער דער דיר. פון טעאדאר רידער.
אלע זיץ-פלעצער צו 2.20 זל. — איינטריטס-קארטען 1.09 זל.
בילעטען שוין צו בעקומען אין רייזע-ביורא „Orbis" פיעטרקאווער 69
זאווי ביי דער קאסע פון פארק „העלענאוו".

ציוניסטען!

דינסטאג, דעם 20/6 איז דער לעצטער טאג פון דער שקל-אקציע.

נוצט אויס די לעצטע 3 טעג פאר א פערשטארקטער שקל-פערשפרייטונג און פערענדיגט די אקציע!

ערפילט אייער חוב!

לעצטע טעג פון דער שקל אקציע

לויט א צירקולאר פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע איז דער ליקווידאציע טערמין פון דער הייאריגער שקל-אקציע בעשטימט געווארען אויף דעם 20-טען ה. ח.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם, האט דער צענטראלער שקל-פערבאנד אין פוילען בעשטימט, אז דער הייאריגער שקל-פערקויף מוז ענדגילטיג פערענדיגט ווערען ביז דינסטאג, דעם 20. ה. ח. אלע ארגאניזאציעס, גרופען און איינצעלנע פערזאנען, וועלכע האבען גענומען שקלים צו פערשפרייטען, זענען אויפגעפאדערט געווארען, זאפארט צוזוטרעטען צו דער ליקווידאציע און איבערגעבען אין רשות פון ארטיגען שקל-קאמיטעט די געלדער פאר די פערקויפטע שקלים צוזאמען מיט די תלושים כדי זיי באלד איבערצושיקען קיין ווארשא.

באלד נאכ'ן פערענדיגען פון דער שקל-אקציע וועט דער שקל-קאמיטעט צוטרעטען אויסצופערטיגען די רשימות פון די שוקלים אדער די וועהלער ליסטען צום ציוניסטישען קאנגרעס.

דער שקל-קאמיטעט פאדערט גלייכצייטיג אויף אויסצונוצען די לעצטע פאר טעג, וואס זענען נאך פערבליבען ביז צו דער ליקווידאציע, און אנשטרענגען אלע כוחות, כדי די דאזיגע אזוי וויכטיגע אקציע צו דערפיהרען צום געוואונשענעם רעזולטאט.

די בחינות אין „חורב"

די בחינות אין דער בעוואוסטער לערך און ערציהונגס-אנשטאלט „חורב" אין לאדז. האט ארויסגערופען ווי מ'האט פריהער ערווארטעט גרויס אינטערעס אין אלע קרייזען. די בחינות זענען געפיהרט געווארען דורך דעם נשיא פון פעדאגאגישען ראט, הרב הגאון ר' שלמה גרודזינסקי שליט"א (זאגורא-ווער רב), ביי דער בעטייליגונג פון לאדזער ראבינאט און בעוואוסטע תלמידי חכמים. א גאנץ בעזונדערע פרייד און גרויס אנזעהן האט ארויסגערופען דאס בעטייליגען זיך אין די בחינות פון דעם בעוואוסטען גאון און וויסענשאפטסמאן, רבי חיים ד"ר העלער שליט"א, וועלכער האט אליין געשטעלט די תלמידים פערשידענע שאלות, און ער און אלע בוחנים זענען פשוט ענטציקט געווארען פון דער גרויסער מאס ידיעות. טיפע הבנה פון די תלמידים אין אלע למודים, ווי תנ"ך גפ"ת א. אז. וו. די תלמידים האבען פון גרויס בעגייסטערונג זיך פערשריבען די דאטע פון דעם בעזוך.

עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז אין „חורב" ווערט געלעגט גרויס אכט אויף דער ענטוויקלונג קינטא-לידער און נייע פוילישע, אוקראאינישע לידער מידים. די תלמידים זענען געווארען שטארק געריהרט פון דעם גרויסען כבוד, וואס איז זיי צוגעטיילט געווארען דורך דעם אנטיילנעהמען אין די בחינות פון אזעלכע חשוב'ע בוחנים און געסט. דאס האט אין זיי דערוועקט א גרויסען מאס חשק און שטארקע קנאת סופרים. עס איז צו האפען, אז ארייב געהענדיג אין צווייטען לערן-יאהר אי"ה וועט „חורב" ווערען נאך מעהר פערפולקאמט, און ווירקליך זיין א ברכה פארן יונגען דור.

3244

ווען דער דאלאר און די וואלוטע פאלט...

איז די איינציגע פערזיכערונג צו לאקירען דאס געלד אין דער ערד, געקויפט צו די איצטיגע נידריגע פרייזען, וועלכע גיט די גאראנטיע פון שנעלען וואוקס פון ווערט. דעריבער דארף מען קויפען

פארצעלען

אבער נאר אין דער געזונדסטער געגענד, און אזעלכע איז נאר דאס קלימאטישע קור-ארט

ראפאלובקא

א שעה רייזע פון לאדז, וואו עס בויט זיך אין שנעלען טעמפא דאס נאטור-הייל-בארע סאנאטאריום פון בעריהמטען

אסקאר וואינאווסקי.

אלע פארצעלען זענען וואלדיגע! (איבער 40-יעהריגער וואלד).

ראפאלובקא — איז דאס איינציגע הייל-בארע קור-ארט הינטער לאדז.

אינפארמאציעס, פראספעקטען און פלענער:

לאדז, פיעטריקאווער 55, וואוינונג 15.

בעמערקונג: א טייל פארצעלען, א חוץ דעם קליינעם פרייז, פערקויפען מיר אין דאלארען צום אמאליגען קורס: 1 דאלאר — 8.90 זל.

היינט ווערט געשטעלט די מצבה אויפ'ן קבר פון משה בליישטיפט

היינט 12 פארמ. ווערט אין צוזאמענהאנג מיט'ן ערשטען יאהרצייט פון פערשטארבענעם שריפטשטעלער און זשורנאליסט, בעקאנטער קולטור עסקן, געוו. מיטגליד פון דער ציוניסטישער ארבייטס-פארטיי „התאחדות", משה בליישטיפט, געשטעלט ווערען די מצבה אויף זיין קבר. אלע חברים פריינד, און בעקאנטע פערזאמלען זיך דערום היינט ביים קבר פון פערשטארבענעם.

דאס געווינס 15,000 זל. אין לאדז

אין די ציהונגען פון דער איצטיגער 27-טער מלוכה-לאטעריע שמייכעלט אפט דאס גליק די איינוואוינער פון אונזער שטאט נישט לענגסט, אין דער 1-טער קלאס זענען לאדזער זוכה געווען מיט א גרעסערער געווינס פון 20.000 זל. — און אט ווערען מיר וויעדער געוואויר וועגען א געווינס פון 15.000 זל. אויף נומער 138.306, וועלכען האבען בעקומען געווינען 4 נויטבעדערפטיגע יידען. עס איז ווערט צו בעמערקען, אז ביידע געווינסען שטאמען פון דער קאלעקטור ס. יאטקא (פיעטריקאווער 22 און 66), וועלכע ריהמט פון איהרע גרויסע און אפטע געווינסען.

א פארפאל ביי דער ארבייט

מאשין אפגעריסען די פינגער ביי אן ארבייטער

(2) צוליב א פארפאל ביי דער ארבייט האט די מאשין אין פאזנאנסקי'ס פאבריק אראפגעריסען אלע פינגער פון דער רעכטער האנד ביים ארבייטער אנטאני רענאוויטש פון זשומני 14, די פאגאטאוויע האט דעם אומגליקליכען אפגעפיהרט אין שפיטאל.

די פאבריק „וואיטשעכאוו"

איז געקויפט געווארען דורך „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא"

(2) נעכטען איז אין קרייז-געריכט פארגעקומען אין צווייטען טערמין די ליציטאציע פון דער פאבריק פון געוועזענע מעבעל אין קאמינסק „וואיטשעכאוו", די פאבריק איז געווען אפגעשאצט אויף אנדערדאלבען מיליאן זלאטיס. ביי דער ליציטאציע איז די פאבריק געקויפט געווארען דורך דער „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא" פאר 1,500,000 זלאטיס.

זאל פילהארמאניע

דינסטאג, דעם 20 און מיטוואך, דעם 21 יוני, 9 א זייגער אווענר

יום-טוב פון קינסטלערישע טענץ

צוליב'ן 1-טען אינטערנאציאנאלען קינסטלערישען טאנץ-קאנקורס אין פוילען

אין קאנקורס נעהמען אנטייל 120 פערזאן

פון אמעריקא, אזיע, אפריקא, פון אלע אייראפעאישע רעזידענצען און אלע לענדער.

דעם I-טען פריז האט בעשטימט דער ה' מלוכה-פרעזידענט 3000 זל.

דעם II-טען פריז האט בעשטימט דער אויסערן-מיניסטער 2000 זל.

דעם III-טען פריז האט בעשטימט דער ה' פרעזידענט פון דער שטאט ווארשא 1000 זל.

ס'וועלען אויך פערטיילט ווערען אנדערע ווערטפולע מתנות.

די בעשאנקענע לאורעאטען

פון אויביגען קאנקורס קומען קיין לאדז און וועלען אויפטרעטען נור 2 מאל אין פילהארמאניע דעם 20 און 21 יוני.

בילעטען פון 1 זל. שוין צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

דער רוח פון הערפער

סענסאציאנעל-עראטישער ראמאן

25)

— אך, איך פרעג אייך גארנישט וועגען די סיבות, וואס האבען אייך געטריבען דערצו, — האט זיך אנגערופען מאטילדא, ווייל זי האט נישט פערשטאנען סעווערינא'ס שטימונג — איטליכער האט דאך זיינע סעקרעטען, נישט וואהר?... איך וועל וועגען זיך אויך נישט געהן גלאט דערצעהלען... איהר ווייסט, איך האב א מאן, הייסט ער לוסיען... און דאס איז נישט מיין שולד, און אויך נישט זיין שולד... ער איז א קראנקער מענש, און נויטיגט זיך אין דארפישער לופט... נישט וואהר?..

זי האט בחנם געווארט אויף אן ענטפער, וואס וואלט איהר געגעבען די געלעגענהייט ווייטער צו דערצעהלען איהר לעבענס-געשיכטע.

סעווערינא האט אבער געשוויגען.

מאטילדא האט א זיפץ געטאן:

— איך מאטער אייך מיט מיין דערצעהלען — האט זי אויסגעשעפטשעט — זייט מיר מוחל. די מאדאם אנאיס און שארלאטא זענען פולשטענדיג גערעכט: זיי האלטען, אז איך האב א שוואכקייט אזא.. איך מוז אומבעדינגט אלץ דערצעהלען... אייך קען איך, פערשטעהט זיך, דערצעהלען, אבער די געסט... „זי זוכט א מענש, וועלכער זאל איהר אויסקלערען, הלמאי, ליבענדיג איינעם, מוז זי געהערען צו א סך" — האט סעווערינא צושטרייט א מראכט געטון.

איהר האט עס נישט אינטערעסירט.

דאס דאזיגע פרימיטיווע, נעבעכדיגע נפש'ל האט זיך אזוי גוט ארייגעפאסט אין די ראהמען פון דער שלעכט איינגעארדענטער וועלט.

אבער... ווער קען איהר, סעווערינא'ן, אויפקלערען, וואס עס האט זי דא געצוואונגען אהער אנצוקומען אויף דער ווירען - נאס? ווער האט עס געגעבען דערצו איהר, וואס איהר פעהלען נישט אויס קיין געלד-מיטלען, און וואס זי האט פיער'ן?

— און שארלאטא? — האט סעווערינא אונגעריכט א פרעג געטון.

— אך, ביי איהר זענען גאר אנדערע סיבות. זי איז געווען א מאדעלקע, אבער דא קען מען א סך מעהר פערדינען. און חוץ דעם פיהלט זי אין דעם א געוואלדיגע בעפרידיגונג. איהר געפעלט אפילו, ווען זי איז מיט מיר... וואס שייך מיר—האב איך עס נישט איבעריגענס ליב, אבער איך האב נישט גערן צו אמפערן זיך... מילא, בין איך מיט איהר מסכים, און איך טו אלץ, וואס איהר געפעלט.

נאך א קורצען שווייגען, האט זי נישט-זיכער א זאג געטון:

— איהר ווייסט, איך האב מיט אייך מיטלייד, בעלעדאנא... איך האב שוין ס'פאריגע מאהל בעמערקט...

דאס צימערעל איז געווען איינגעטונקען אין פינסטערניש, נישט קוקענדיג דערויף, וואס עס איז נאך געווען טאג.

די רויטע דראפירונגען האבען זיך אויסגעוויזען צו זיין שווארץ.

אין דער געדיכטער טונקעלקייט האט מאטילדא נישט געזעהן סעווערינא'ס פנים, וואס איז געווען אויסגעקרימט פאר גרימצארן, אבער דער רוגז אין איהר שטים האט זי געצוואונגען אויפצוציטערן.

— אוועק פון דאנען! — האט געהילכט סעווערינא'ס קול — וואן! אוועק!... איהר האט נישט קיין רעכט דערצו!..

סעווערינא האט געמוזט אנשטרענגען איהר גאנצען ווילען, כדי נישט פונאנדערצוויינען זיך אויפ'ן קול, און — צוציהענדיג צו זיך מאטילדא'ן, האט זי צוגעגעבען:

— גיב נישט אכטונג דערויף, וואס איך רעד... איך האב אינגאנצען דעם קאפ פערלוירען.. וואלסט מיר בעסער געוויזען, וויאס דו מאכסט מיט שארלאטא'ן.

„צו-וואס און צוליב וואס"? — האט זיך סעווערינא געהאלטען אין איין פרעגען אין די געדאנקען, צודריקענדיג ביז ווייטאג די ציינער...

א טאקסובקע האט זי געפיהרט אהיים.

„צו וואס טויג איר אט די טרויעריגע פראסטיטוציע?"

מיט עקעל און פעראכטונג האט זי געטראכט וועגען דער פאסיווער נאכגיביגקייט פון מאטילדאן, וועגען איהרע טרעהרען...

זי האט זיך היינט אפגעגעבען אן עלטערען מענשען, און האט אפילו נישט אדורכגעמאכט די דערנידערונג, וואס זי האט געהאט בעת די צערטליכקייטען פונ'ם הער אדאלף.

אויף א וויילע האט זי בעקומען א ליידענשאפט-בעפרידיגונג, פאר וועלכער זי האט זיך בחנם געמיהט אויסצוגעפינען עפעס א נאמען: דאס איז געווען אין דעם מאמענט, ווען זי האט זיך געטיילט מיט דער מאדאם אנאיס מיט דער לעכערליך קליינער בעלוינונג פאר איהר לייב...

אבער צי האט זיך די דאזיגע ווילדע געלוינט אין פערגלייך מיט דער שרעק, וואס זי וועט באלד אדורכמאכען, בעת זי וועט זיך בעגעגענען מיט פיער'ן?..

דאס מאל האט שוין סעווערינא נישט געמאכט קיין פרוב צו ראטעווען זיך דורך א נארישען ענטלויפען.

איהר שרעק איז נאך אבער געווען גרויס גענוג, און מיט'ן דערנעהנטערען זיך צו דער היים, האט זיך די שרעק נאך מעהר פערשטארקט.

און-פונדעסטוועגען איז איהר אט א די שרעק א סך ליבער געווען ווי די געדאנקען וועגען איהר גרויליגער, נידערטרעכטיגער, אומדערקלעהרבארער צולאזענקייט.

דאס טראכטען וועגען דעם אין לאנגע שלאפלאזע נעכט האט זי געקענט משוגע מאכען.

איצט האט זי געהאט פאר זיך בלויז איין אויפגאבע: זי האט בעדארפט מיט אלע כוחות צו וועהרען און צו שיצען איהר איינציגען פערמעגען, און איהר האט זיך אויסגעוויזען, אז זי האט דער צו געפונען דעם נויטיגען מיטעל.

זי האט גענומען א וואנע, זיך איבערגעטון...

זי איז נישט געוואוינט געווען צו זאגען ליגען און פערשטעלען זיך. איהר כאראקטער האט זיך לחלוטין נישט געגראמט מיט דער אויפגאבע, וואס זי האט געהאט צו לעזען, אבער דער אינסטינקט פאר זעלבסט-שיץ האט איהר אונטערגעזאגט, וויאזוי זי האט צו האנדלען.

דעריבער האט זי נישט געפאדערט פון פיער'ן ווי דאס פאריגע מאהל, ער זאל איהר פיהרען אין ערגיץ ווייטען זיך, נאר זי האט מיט איהם פערברענגט ביז אין די אווענד-שעה'ן ווי געוועהנליך.

זי האט בלויז נישט געקענט קיין איין ביסעל עסען אראפשלונגען.

פיער האט זיך צו איהר געווענדעט — זיין שטים איז געווען אדורכגעדרונגען מיט ליבשאפט, און סעווערינא'ן איז זעהר שווער געווען אונטערצוהאלטען דעם שמועס.

זי איז געווען אבסאלוט אומגעניט אין די וועגען פון אויסנעלאסענקייט, בכדי צו קענען זאגען ליגען, אבער עפעס וואס האט זי שוין אנגעהויבען מבין צו זיין...

אויך איצט, פונקט ווי מיט צוויי וואכען צוריק האט מיט איהר געקירעוועט די אינטואיציע, דער טירישער אינסטינקט.

איטליכע בעוועגונג איהרע האט פערראטען טערשעהמקייט, און אין יעדען ווארט איז צופיל פלינקע נאכגיביגקייט, אזוי אז עס איז שווער געווען נישט צו בעמערקען דאס.

(פארטזעצונג קומט).

יודען! נאך 3 טעג זענען פערבליבן אויף אויסצוקויפען דעם שקל,
פערזוימט נישט דעם טערמין, כדי איהר זאלט נישט פערלירען די מעגליכקייט צו בעטייליגען זיך אין די וואהלען צום ציוניסטישען קאנגרעס.

קויפט אויס דעם שקל!

גענעראל-פערזאמלונג פון רעטונגס-קאמיטעט

אין אייגענעם לאקאל, איז פארגעקומען די גענעראל-פערזאמלונג פון „רעטונגס-קאמיטעט". די די פערזאמלונג עפענט פרעזעס ש. בורזינער, וועלכער האלט א קורצע רעדע וועגען דער בע-דייטונג פון רעטונגס-קאמיטעט.

אלס פארזיצענדער ווערט געוועהלט אדוו. פאוועל ראזענטאל, אסעסארען: י. מ. גוטמאן און א. אלטער. אלס סעקרעטאר אינוש. גרינבערג.

דעם פראטאקאל פון דער פאראיאהריגער גענעראל פערזאמלונג לייענט פאר אינזש. גרינ-בערג און ער ווערט גענומען צו קענטניס.

פון בעריכט, וואס עס גיט אפ ה' גרינבערג איז צו זעהן, אז אין בעריכטס-יאהר איז איינגע-פלאסען פון מיטגלידס-אפצאהל — 9.103·90 זל. שפענדען — 41.528·95 זל. פון אנדערע איינ-קונפטען — 1.716.75 צוזאמען 52.349.60 זל. אויף דער זייט פון אויסגאבען אויך די זעלבע סומע.

ווייטער איז צו זעהן, אז אין משך פון יאהר 1926, זייט דער רעטונגס-קאמיטעט עקזיס-טירט זענען איינגעפלאסען אין 1927 — 8872 ביטעס, פון דעם האבען בעקומען הלוואות — 8064 פערזאן. 1928 — 5019 ביטעס — (הלוואות האבען בעקומען 5002); אין 1929 — 4182 — (ערלעדיגט — 4126); אין 1930 — 4165 (ער-לעדיגט — 4050); אין 1932 — 5117, (ערלע-דיגט — 4993); אין 1933 ביז'ן 1-טען אפריל — 3779 (ערלעדיגט — 3663) צוזאמען זענען איינ-געפלאסען — 31.134 ביטעס. הלוואות האבען בע-קומען — 29.895 פערזאן פון דער געבראכטער צאהל זענען געווען 15.858 סוחרים. 2324 פאב-ריקאנטלעך 9498 — האנדווערקער און 844 פון פרייע פראפעסיעס.

לויט'ן פראצענט-זאץ מאכט אויס 56 פראצ. סוחרים. 30 פראצענט האנדווערקער, 9.6 פראצ. קליינע פאבריקאנטען און 3.8 פראצ. פרייע פרא-פעסיעס.

דעם בעריכט ערגענצט פרעזעס ש. בורזינער ער ווייזט אן אויף דער צאהל הלוואות, וואס עס האבען גענאסען סוחרים, האנדווערקער א. א., וועלכע זענען א דאנק דעם רעטונגס-קאמיטעט גע-בליבען שטעהן אויף די פיס. די לאדזער געזעל-שאפט בעציהט זיך אבער לעצטענס זעהר אפאטיש צו דער דאזיגער וויכטיגער אינסטיטוציע. עס איז שטארק געפאלען די צאהל מיטגלידער און בפֿרט די מיטגלידס-אפצאהלען.

ווייטער בעריהרט דער רעדנער דעם סכסוך מיט'ן „דזשאינט", וועלכער ציהט זיך שוין, ווי בעוואוסט, א לענגערע צייט, קומט צום אויספיהר, אז מ'דארף זעהן צו פיהרען א פראפאגאנדע-ארבייט צווישען די ברייטע מאסען פאר'ן רעטונגס-קאמיטעט.

נאכ'ן בעריכט ענטוויקעלט זיך א דיסקוסיע, אין וועלכע עס בעטייליגען זיך די ה"ה: רעד. אוגער, פרנס לעווענטאן, אדוו. ראזענטאל א. א. צום סוף ווערט בעשלאסען אויסצודריקען דער פערוואלטונג א'אבסאלוטאריום פאר איהר ביז איצטיגער טעטיגקייט. און עס ווערט אנגענומען א רעזאלוציע, אז די פערזאמלונג איז מסכים צו דער שטעלונג פון דער פערוואלטונג בנוגע דעם „דזשאינט".

דער פרעלימינאר-בודזשעט אויף 1933/34 וועט אנגענומען אין דער הויך פון 46.000 זל.

פער אקלאמאציע ווערט אויסגעוועהלט פאל. גענדע פערוואלטונג: פרעזעס ש. בודזינער, ב. וואקס, רעד. י. אוגער, ראטמ. יחיאל יצחק בער-מאן, אדוו. ד"ר פעלדמאן, פ. גערשאוויסקי, י. מ. גוטמאן, פרנס וו. האלבערשטאט, ש. האכענבערג, סט. יאראטשינסקי, ל. יאראטשינסקי, מ. קראסוצקי, ז. קליין, פרנס קלמן לעווענטאן, אינזש. מארגוליס, ד"ר פ. פראשקער, דיר. פ. ראזענטאל, ס. שוואט-לאוויסקי און ח. ד. זיידמאן. אלס קאנדידאטען די ה"ה: ראובן האפמאן און ג. רובין.

אין רעוויזיאנס-קאמיסיע די ה"ה: ג. פאל-מאן, דיר. פ. ק. לאנצקי, דיר. ב. פערלשטיין, דיר. י. פרושיצקי און דיר. א. טעמפעלהאף. קאנדידאטען: ק. קאבאקער און לאנזאם.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע-בעהאנד-לונג און סעקסועלע בעראטונג.

אלע ארט אנאליזען.

נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג פאר אונעימטעלטע — ב לעטשניצע-פרייזען.

טעאטער „סקאלא" — שרודמיעסקא 15, טעל. 232-33

אויפ'ן אלגעמיינעם פערלאנגן! די לעצטע עטליכע טעג! היינט. זונטאג, 12 פריה (פרייזן פון 50 גר. ביז 1.50) און 9 אוונט

וועלען די גרויסע אמעריקאנער סטאר-קינסטלער

לוסי און מישא גערמאן

שפילען די גרויסע אמעריקאנער טעאטער-סענסאציע

„מאמע און שוויגער"

פון קאלמאנאוויטש. מוזיק: פ. לאסקאווסקי. רעזשי: מישא גערמאן. טעכנ. לייטונג: ק. גוטמאן.

אכטונג! אלע גרייטען זיך צו דער ספעציעלער פארשטעלונג פאר לוסי גערמאן נאר 1 מאל אין איר קרוין-ראל

„די אייביגע מאמע"

בעריהמטער יודישער קינסטלער וויקטאר בענקין אין לאדז

מארגען ערווארט דאס מוזיקאלישע לאדז א גרויסע קינסטלערישע איבערראשונג. נאך לאנגע בע-מיהונגען און גרויסע אנשטרענגונגען איז געלונ-גען צו אנגאזשיר'ען דעם דאזיגען קינסטלער אויף איין איינציגען קאנצערט, וועלכער קומט פאר מאר-גען מאנטאג, דעם 19. ה. ח. 8.30 אוונט אין גארטען „העלענאוו".

וויקטאר בענקין איז זעהר גוט בעקאנט דעם לאדזער פובליקום מיט זיינע פריהערדיגע קאנצער-טען, און דערעבער איז נישט קיין וואונדער, וואס יעדער זיין קאנצערט ווערט אויפגענומען מיט גרויס ענטוזיאזם.

אין זיין מארגעדיגען פראגראם וועט בענקין אויספיהרען די שענסטע און נייעסטע לצים-לידער, ציגיינער לידער, יודיש-חסידישע לידער, קאווקאזער קינסא-לידער און נייע פוילישע, אוקראינישע לידער אין דאזיגען קאנצערט נעהמט אויך אנטייל דאס לאדזער פילהארמאנישע ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון בעריהמטען לאדזער דיריגענט ה' טע-אדאר רידער.

לעצטע פארשטעלונגען פון „מאמע און שוויגער"

היינט זונטאג 12 פריה און 9 אוונט ווערט געשפילט די שטארק אויסגענומענע טעאטער סענסאציע „מאמע און שוויגער" מיט לוסי און מישא גערמאן אין די הויפטראלען

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי — — — —	76.00
3 פראצענטיגע בודאוולאנע —	38.00
4 „ דאלארובקא —	49.25
7 „ סטאביליזאציע (אמ.)	49.50
8 „ ווארשאווער פאנד-בריף	40.38
8 „ לאדזער „ „	37.20
ענגלישע פונט — — —	30.25
דאלאר — אפיצ. 7,43, נישט אפיצ. —	7.35
גאלד-דאלאר — — —	9.15
גאלד-רובל — — — —	4.88
דייטשער מארק — — —	2.02

לייבעס-פערשטאפונג

אבגאראטאלע צערוצענונג און פוילענייש אין דארם, פער-מעהרטע וויערגעהאלט פון מאגען-זאפט פערגעהען ביים געברויך פון נאטירליכען ביטעריוואסער

Franciszka Józefa

צו בעקומען אין אלע אפטייקען און סקלאד-אפטעטשנעם.

דאס גרויסע געווינס 50,000 זל. אין לאדז

אין 3-טען ציהונגס-טאג פון דער 27-סטער פוילישער מלוכה-לאטעריע איז דאס גרעסטע גע-ווינס פון טאג 50,000 זל. אויף נומער 144482 געפאלען אין דער פאפולערער און גליקליכער קאל-לעקטור פון י. ה. ליטמאן, פיעטריקאווער 32.

פון די פוילישע טעאטערס

שטאטיש טעאטער: היינט 4 א זייגער נאכ-מיטאג צום לעצטען מאל „פרוילליין דאקטאר", 9 א זייגער אוונט ווערט געגעבען „די מעדלעך אין מונדורקעס" מיט יאדוויגא אנדזשיעווסקא.

זומער-טעאטער אין סטאשיץ-פארק: היינט 9 א זייגער אוונט ווערט געגעבען דער פארס „עדיסאן און אל קאפאנע".

פאפולארני טעאטער: היינט ווערט געגעבען „דער כשוף פון מונדיר".

ראדיא-פראגראם

זונטאג, דעם 18 יוני 1933

10.30 גאטעסדינסט, 11.57 צייט-סיגנאל, 12.10 קאמוניקאט, 12.15 טראנסמיסיע פון ווארשאווער שטאט-ראט, 12.45 מוזיק פריהמארגען, 2 פארלעזונג, 2.20 גראמאפאן, 3 טראנסמיסיע פון מאטאציקלען-ווישטשיגעס אין קאטאוויץ, 3.15 קאנצערט, 4 פראגראם פאר יוגענד, 415 פאר קינדער, 4.30 טראנסמיסיע פון טשעכאטשינעק, 5 פארלעזונג, 5.15 טראנסמיסיע פון טשעכאטשי-נעק, 5.45 קאנצערט, 6.05 טראנסמיסיע פון לעמ-בערג, 6.40 פערשידענעס, 6.55 ספארט פון לאדז 7 אודיציע, 7.40 פאטס-קעטעל, 8 אוונט-קאנצערט, 8.50 אוונט-פרעסע, 9 קאנצערט, 10 טאנץ-מוזיק, 10.25 ספארט-ידיעות פון אלע ראדיא-סטאציעס אין פוילען, 10.40 קאמוניקאטען, 10.45 טאנץ-מוזיק.

• • • •

אויסלאנד

11.30 וויען – סימפ. קאנצערט, 8.10 וויען טראנעדיע, 8.15 בודאפעשט – אפערעטקע „אר-לאוו". 8.30 מיילאנד – אפערע, 8.45 רוים – אפערעטקע, 905 לאנדאן – קאמעראל-קאנצערט.

דאס גליק איז שטענדיג מיט אונזערע שפילערס!

דאס געווינס פון דעם 2 ציהונגס-טאג פון 2 קלאס

15.000.— זל. אויף נומער 138,306

איז ווידער, ווי געוועהנליך, געפאלען אין אונזער סאלעסטור!

ס. יאטקא,

פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
פאביאניץ, פל. דאמבר. 3.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

3-טער טאג, 2-טע קלאס

50.000 zł. na Nr. 144482.
20.000 zł. na Nr. 56395.
po 15.000 zł. na N-ry 40337 139690
10.000 zł. na Nr. 127277
po 5.000 zł. na Nry 109677 123656
2.000 zł. na Nr. 116324
po 1.000 zł. na N-ry 24294 59295+ 94510 115552.

po 500 zł. na N-ry 5087 32170 40363 124611 127114

po 400 zł. na N-ry 4709 14029+ 36650 83821 123941 130612 138592.

po 250 zł. na N-ry 159 29297 29626 32068 38446 46043 56069 59147 80301 108141 135297 141263 154188.

po 200 zł. na N-ry 102 4240 4947 5311 17172 21064 21417 21846+ 23591 31139 39219 45918 45928 51407 52047 53848 55403 55658 65788 57524 61565 65950 67899 77132 78543 78594 84033 86265 95536 105690 106663 107159 108761 112908 115366 120223+ 121758 133820 137609 143500 151480 154310+.

Po 150 zł. na N-ry:

53 191 246 96 345 436 735 811 937 1228 439+ 92 881 99 2045 76 80 191 259 392 436 70 3025 98 116 218 312 838 909 4167 316 427 581+ 669 [illegible] 5001 262 64 99 594 604 64 775 853 6480 729 7180 95 278 457 58 65 74 623 49 96 937 8275 462 52738 626 930 9307 402 684 700 874 920 10002 125 304 666 737+ 816 950 11266 510 621 61 12507 604 66 73 805 974 13162 258 91 443 547 800 14074 285 391 553 995 15120 256 464 668+ 752 78 16139 330 489 670 17043 62 224 370 618 797 810 59 62 972 79 18242 91 526 45 19030 136 261 20018 91 401 697 21076 481 657 788 910 45 22011 154 93406 695 848 78 23426 619 930 24043+ 87 168 431 817 76 944 77 25164 209 472 702+ 833 994 26019 54 65 123 250 60 726 69+ 75 83 867 941 91 27116 226 436 515 31 30 660 78 93 95 929 89+ 28025 318 821 938 57 29219 40 62 323 445 516 803 75 84 30048 368 31101 224 314 400 64 533 618 41 718 933 32051 209 418 37 578 664 33013 20 242 354 94 641 818 58 923 34074 166 265 66 334 890+ 903 32 81 35092 103 19 349 510 778 859 949 64 36193 348 439 749 37024 408 646 769 857.

38011 470 854 81 39363 90 95 487 614 711 35 54 826 40071 104 69 420935 41005 50 83 456 505 775 813 929 80 42088 154 319 448 598 732 71 98 832 43092 141 57 273 687 742 64 71 896 934 44024 115 266 96 31 4443 951 45196 217 55 440 638 62 863+ 66 46031 120+ 292 319 64 66 508 721 77 828 73+ 47038 306 534 608 79 752 852 911 22 48102 248 486 505+ 29 633 57 996 49063 396 505+ 702 804 50063 77 141 96 209 384+ 94 450 680 521070 203 614 65 808 953 52211 54 67 71 97+ 437 42 561 79 696 703 806 26 47 939 53011 35 163 82 291426 40 536 607 737 966 54007 65 74 121 262 343 48 899 915 64 81 55274 845 912 63 66 56083 95 201 57 93 747 838 83 57065 79 332 506 602 28 36 874 58068 296 441 46 555 707 59022 344 409 560 634 931 60005 10 377 537+ 75 614 61109 285 88 331 417 32 749 51 837 935 62091 280 427 70 512 29 674 758 815 28 63030 98 145 46 717 89 829 940 64231 412 728 60 83 807 65169 214 422 555 60 670 705 41 66041 289 504 891 980 67046 189 696 68006 93 102 57 86 91 208 76 963+ 83 69016 497 70023 308 72 74 466 802 10 936 71051 52 137 201 24 51 72+ 457 504 95 882 72072 108 58 84 247 427 93 597 85 73003 514 68 616 765 74042 97 249 537 65 640 926 85 75320 454 577 661 763 891.

76207 876 970 77736 56 801 949 78016 205 443 535 43 87 690 702 03 51 95 79229 56 713 68 81 80358 70 436 548 73 724 78 930+ 81023 133 698 830 76 82102 55 729 97 947 55 83057 226 67 72 595 602+ 12 896 84080 361 77 456 560 705 59 908 85032 99 142 216 436 702+ 32 881 86082 531 90 93 725 80 90874+87073186510233763972 6 930 53 86 88421 45 69 536 612 713 21 878 84 89204 322 38 92 601 23 72 763 75+ 895 968 90023 112 217 415 640 52+ 746 58 900 16 91051 122 75 339 571 822 68+ 69 92236 47 318 21 23 92 568 719 57 93304 53645 76 850 94337 426 559 815 55 921 95017 132 90 99 283 512 794 821 96062 240 46 497 711 832 36 97306 15 472 584 691 757 964 98223 27 89+ 334 785+ 959 99063 160 259 371 438 504 34 48 66+ 94 98 609 61 804 88 902 95 97 100191 481 518 27 806 985 101019 145 205 302 10 442 504 11 81 852 102132 362 365 542 84 857 979 103293 395 462 570 75 104046+ 234 659 733+ 828 960 105145 65 71 219 378 576 800 33 75 106392 515 61 99 615 39 62 87 822 57 945 82 107038 309 51 622 108018 106 398 440 98 646 712 28 888 109012 49 256 396 401 68 682 729 48 883 110400 50 617 73 766 844 57 900 98 111707 104 393 468 615 747 112001 104 82 420 555 87 635 768 841 911 92 113133 363 438 15 935+ 57

114000 57 245 350 656 840 115015 90 782 115285 301 404 536 989 117015 236 346 411 570 894 966 118236 305 656 81 752 92 119224 384 711 49 55 836 84+ 928 78 120047 182 359 458 626 121027 138 202 420 510 730 80 804 936 122128 48 421 706 98 809 123118 27 310 44 546 98 617 61 754 966 124011 37 111 311 13 457 578 896 125040 76 113 17 79 428 711 889 997+ 126008 105 06 305 08 15 426 31 517 802 25 93 980 127052 828 983 128007 833 80 958 73 129211 307 819 911 92 130078 102 200 48 308 76 415 80 520 716 90 888 961 131133 78 296 430 534 768 132050 66 255 516 34 43 650 812 922 41 61 133088 91 438 593 601 34 134260 32 625 710 824 95 135051 89 178 91 295 342 798 973 136025 46 459 633 62 774 845 69 945 88 98 137134 444 830 138127 58 273 329 406 655 711 30 958 139094 144 54 222 57 60 345 669 705 140427 601 771 74 975+ 141511 643 142020 85 145 238 41 53 600 28 59 811 970 143074 98 375 417 521 723 144025 43+ 331 760 145020 71 285 390 574 84 92 634 146408 30 558 700 810 147186 276 895 914 85 148180 261 317 30 59 434 934 149030 256 605 30 712 150022 264 314 987 151030 35 427 519 794 873 943 152274 89 789 99 938 153113 553 644 154007 115 68 [illegible]

Bezpłatne światło elektryczne.

Nowy wynalazek, dzięki któremu każdy może zainstalować u siebie w domu, willi i t. d. domową elektrownię systemu **„HESS“**

Elektrownia daje całkowicie bezpłatnie prąd do oświetlania, ogrzewania i siły pędnej. Koszta instalacji minimalne. 5-letnia gwarancja.

Informacje w Agencji Prasowej „WAP", ul. Piotrkowska 123, tel. 125-11.

מיט פולע רעכט פון רעגירונגס-גימנאַזיום
(קאַטעגאָריע A)

מעדכען-גימנאזיום

און פּריוואַטע אַלגעמיינע שולע פון

מאריץ האכשטייז

23 וואולטשאַנסקא 23.

דאָס איינשרייבען פון נייע שילערינס קומט פאָר טעגליך (חוץ שבת) פון 9 ביז 2 און פון 5 ביז 7.

פירמע **י. באַרדיני,** זשעלאַזנאַ 6

פּראַנט, I שטאָק, טעל. 107-65

גיט אַרויס די בעקאַנטע מיט זייער גוטסקייט

געשמאַקפולע, היימישע כשר'ע מיטאָגען

צו צוגענגליכע פּרייזען. — פלייש און געפלינגעל אַלעד אַרט טעגליך פריש צום אויסוואַהל.

3226

נייעס פאַר סטענאָטיפּיסטקעס!

פּאַטענט. אויטאָמאַטישער אַפּאַראַט צום גלייכען אַריינלעגען קאָלקעס מיט אַפשריפטען „Collector“, די גרעסטע שפּאָר-זאַמקייט אין דער אַרבייט. פּרייז 50 זל. דאָס דעמאָנ-סטרירען אויפ'ן אָרט. לאַגער פון שרייב און רעכען-מאַשינען.

רעפּעראַטור-ווערקשטעלען

Adolf Goldberg, Piotrkowska 91, tel. 137-54

גאַנץ לאָדז גיט צו רייניגען.

וואַשען און פאַרבען אין די בעקאַנטע אין לאָדז

כעמישע וועשעריי פון F.ROZENBERG

Łódź, Pomorska 7 i Piotrkowska 36

פאַרקלענערטע פּרייזען! TEL. 167-49

אויפפרישען און פּרעסען אַ גארניטור 1.75 זל. הויזען 90 גר. פּאַלטען 1.30 זל. עס ווערט בענוצט דער גרעניק פון דער גאַרדעראָבע מיט אַ נאָך ביז איצט נישט בעקאַנט כעמיש מיטעל.

וואַשען אַ קאָלנער 20 גר. אַ העמד 80 גר. קומט און איבערצייגט אייך!

ווערקשטעל
פון
שירמס
און שפּאַציר-שטעקענס
ס. פייגענבוים
לאָדז, נאַרוטאָוויטשאַ 19

עמפּפעהלט אין אַ רייכען אויסוואַהל פון קאָלירטע דאַמען- און מענער-שירמס און שטעקענס צו קאָנקורענץ-פּרייזען.
נעהמט אָן אַלערליי רעפּאַראַטורען פון שירמס און שטעקענס.

שייטלען

מיט פּאַריזער שרינדעל

ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאַסיג און רעעל אויסגעאַרבייט צו ביליגע פּרייזען

אנדולאַציע און מאניקור

ביי **קערש**, סוועראַווא 15

רודאַ-פּאַביאַניצקאַ

גרויסע זוניגע צימערן צו פערמיטען אין דער ווילע, וואָס ליגט אין אַ טרוקענער וואַלד, 3 מינוט גאַנג פון דע-טראַמוויי-סטאַציע, עלעקטריש ליכט, פּלאַ-זשע. צו ערפאַהרען רודאַ-פּאַביאַניץ, זשע-ראָמסקאַ 14, ווילע מענדעלסאָן, אָדער טעל. 246-95.

3232

Dr. S. KANTOR

ספּעציאַליסט פאַר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען

וואַרינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעהמט אָן פון 8—2 נאָכמ. און 4—9 אָוונער. זונטאָג און יום-טוב פון 8—2 נאָכמ.

אכטונג, באַלוט!!!

די איינציגע

פּויליש - יודישע ביבליאָטעק

א. נ. פון **א. אייזענשלאס**

לימאַנאָווסקיעגאָ 15

פּראָקלאַמירט אַ ביליגען חודש אָהן קויציע. חודש-אָפּצאָל פאַר אַרבייטסלאָזע נור 40 גר. אַ גרויסער אויסוואַהל פון נייע ביכער. די ביבליאָטעק איז אָפען יעדען טאָג (חוץ דינסטאָג) פון 7 ביז 10 אָוונד.

פּערקויפער אויף ראַטעס!

אַ געזיכערטע עקזיסטענץ ביז 1000 זל. מאָנאַטליך. אינפאָרמאַציעס ערטיילט:

T·wo Bankowe w Grodnie,
Hoovera 9.

Ważne dla właścicieli domów!

Doświadczony i rutynowany prawnik obejmie administrację kilku nieruchomości wraz z prowadzeniem spraw komorniańych ewentualnie przejmie dwa domy w dzierżawę. Oferty do admin. sub „P. 60“.

לעכער אויף דער מאַשין

ווערען אָנגענומען אויסצונייען ביי

ג. נאַרדמאַן, שרודמיעסקאַ 8

Z prawami Gimnazjów Państwowych
Gimnazjum Żeńskie
Józefa Aba w Łodzi

oraz SZKOŁA POWSZECHNA, Zielona 10, tel. 122-12.

איינטריטס-עקזאַמענס דעם צווייטען טערמין וועלען פאָרקומען דעם 18 און 19 יוני ד. י. איינשרייבונגען פון קאַנדידאַטקעס נעהמט אָן דער סעקרעטאַריאַט פון 10 ביז 1 בייטאָג.

3229

הריינע אנאנסען

1 זלאָטי אַנאַנאַס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

כירורגישער קאַבינעט

Dr. Szreiber

איז בפּתאָרען איבערגעטראָגען אויף

Narutowicza № 9

tel. 122-95.

אָפּעראַציעס, אַמפּוטאַציעס, הַלִט וש׳לאַקעס אז״וו הייל-אַנשטאַלט-פּרייזען.

זיכערע הילף און אַ רפואה!

אָהן אָפּעראַציע, אָהן בלוט, אָהן אַ מעסער און אָהן בלוט-פער-גיפטונג פאַר קראַנקע אויף ברוכען, פאַר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאַליקעס אין גוף, פאַר הויקערס און פיס.

פערלאָזט נישט די קראַנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי אַ מענשען-קאָפּ, און עס פאַלט אַרײַן אין דעם ביס איז דער קראַנקער אין אַ גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער ברענדיג און שטאַרבט. ספּעציעלע נומענע הייל-באַנדאַזשען בעזײַטיגען ביכער דעם שווערסטען ברוך, אויך פאַר הויקערס, לײַמנגען ספּעציעלע הייל-גאַרסעטען און אַפּאַראַטען פאַר פערקרומטע פיס און פלאַטפיס, ווי אויך קינסטליכע נומענע פיס.

עמפּפאַנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָווענט.

איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט

Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאָס פּערזענליכע ערשײַנען פון די קראַנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפּלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פאָלגענדע אוניווערזיטעטס - פּראָפעסאָרען: פּראָפ. ד"ר באַראַנטש, פּראָפ. ד"ר י. מאַרישלער, פּראָפ. דר בר. קיעקאַנאָווסקי און אויך אַנדערע.

מיר נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.

דעם ה׳ דיר. י. ראַפּאָפּאָרט, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10 דריק איך אויס מיין הערצינסטען דאַנק פאַר דעם וואָרגעלטיג אָנגעלעגטען באַנדאַזש אויף מיין פערעלטערטען ברוך, אויף וואָס כ'בין אָפּערירט געוואָרען 2 מאָל.

(—) Dr. Berghof, lekarz.

פריייע פּאָסטענס

עס ווערט געזוכט אַ זעלבסטשטענ-דיגער בעקער-אַרבייטער (אַ פּריילידיגער) ווענדען זיך אין ביוראָ פון אינטערנאַט און פערמע אין העלענובעק, לאָדז, קילינסקי - גאַס 105. אין די ביוראָ-שטונדען.

3223

לאָקאַלען

צו פערמיטען 2 צימער און קיך און 1 צימער און קיך זאָווי הויכע ליכטיגע קעלער-צימערן. צו ערפאַהרען ביים ווירט זגערזשער 43/45.

3225

אַ 3-צימערדיגע וואוינונג, 6-צימער-דיגע, פאַרטער-לאָקאַלען אויף אַ פאַבריק אָדער גאַראַזש, טרוקענע קעלערן צו פער-מיטען פאַלודניאָווא 28.

3234

אַ צימער מיט אַ בעזונדערן איינ-גאַנג, פאַרטער אין דער געגענט נאַוואָ-מיעסקאַ אָהן אַפּטרעט-געלד איז איבער-צוגעבען, געאייגנעט אויף אַ געשעפט. צו ערפאַהרען ביי ניימאַן, פּלאַץ וואָל-נאָשטשי 8.

3237

אַ קעלער-לאָקאַל געאייגנעט אויף א ווערקשטעל נצווינשען פאַר אַ קאָלדרע-מאַכער איז אָוועקצוגעבען. צו ערפאַהרען נאָוואָמיעסקאַ 21 אין קעלער ביים טאַפּעצירער.

3241

2 שטיבען און אַ קיך אָדער אַ שטוב און אַ קיך 5 פענסטער, באַלקאָן, ערשטער שטאָק פּראַנט, ווי אויך ענצעלנע שטיבען. צו פערמיטען ביים ווירט בושע-זשינער 57-אַ.

3176

Poszukuję 2 pokoje z kuchnią i wygodami. Dzielnica obojętna, wprost od gospodarza od 1-go Lipca r.b. Oferty sub. „Z.Z.“

איך זוך אַנ'אָרט צו שלאָפען ביי אַ יונגענמאַן, וואָס האָט אַ צימער מיט אַ בעזונדערן איינגאַנג. אָפערטען אונטער ליטערע „H" אין אַדמינ.

פערשידענעס

ס'איז פערלוירען געוואָרען אַ פּראָ-טעסטירטער וועקסעל צאָהלבאַר אין פּאַ-ביאַניץ דעם 6/6 1933 אויף אַ סומע 25 זל. אָרדרע אַבוכאָווסקי. דער וועק-סעל ווערט ערקלערט פאַר אונגילטיג. אָפּצוגעבען געגען בעלוינונג ביי אָפּאָטשינסקי אַל. קאָשטשושקי 26.

3242

מאָטאָרען עלעקטרישע, נייע און גענוצטע געלעגענהייטליך, ביליגסטע קוועלע, אויסבעסערונג. איבערוויקלונג פון מאָטאָרען, דרעקסלען פּאַנעוקעס, אויסאַר-בייטונג פון אויפרודערער, קאַלעקטאָרען, עלעקטרישע אינסטאַלאַציעס Inż.Reicher Południowa 28 tel. 21-000

3233

יעדער אַגענט אָדער אַגענטקע, וועל-כע בעזיצען עטליכע זלאָטיס, קענען מיט פערשפּרייטען אַ לאַנגיעהריג גוט איינגע-פיהרט אַרטיקעל גוט פערדינען. צו מעלדן זיך ביי D. Markus, Sienkiewicza 6 mieszk. 2.

3147

איך נעהם אָן אַלעראַרט בעשטעלונ-גען און רעפּעראַציעס פון זאָקען ספּאָרט און טריקאָטאַזש-מאַשינען, צו ביליגע פּרייזען. L. Tron, Brzezinska 6

רעטשניצע

זגערזשער 17

נעהמט אָן קראַנקע אין אַלע ספּעציאַליטעטן

פון 9 פריה ביז 7 אַ זייגער אָוונט.

וויזיט 3 זל.

רעטשניצע

פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטן און דענטיסטישער קאַבינעט

11 בזשעזשינער 11

טעלעפאָן 137-63

עס נעמען אָן דאָקטוירים ספּעציאַליסטן שיפּמאַן, וואַלינסקי, שמיר-געלד, סערשנער, שמער-לאַווסקי, סלאַבאַדסקי, זאַלצ-וואַסער, איציקזאָן, סראַ-סאַווסקי, יאַסובזאָן און דענטיסטין סטאַראַפּאַלסקאַ.

דורך 24 שעה

גיט אַרויס די גאַרדעראָבע און וועש קאָמפּלעטע אויסגעפּערטיגט

Pośpieszna Parowo-Elektryczna CHEMICZNA PRALNIA i FARBIARNIA

„Błyskawica“

Sp. z ogr. odp.

צענטראַלע – 9 אַגראַדאָווא 9

טעל. 236-81

פיליאַלס: 44 פּיעטריקאָווער 44

הילינסקיעגאַ 246.

נידריגסטע פּרייזען!

בעמ.: שניידער-רעפּעראַטורען אויפן אָרט

Poradnia WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטן

זאַוואַדזקאַ 1

פאַר וועגערישע הויט-קראַנקהייטען. און מענער-שוואַכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפּער.

קוואַרץ - לאַמפּען, עלעקטרישער הייל-קאַבינעט.

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוו. פון 11—4 נ"מ. נעמט אָן אַ פרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פרויען, זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמ. בעזונדערע וואַרטע צימער פאַר פרויען.

וויזיט 3 זל.

אַנאָנסען-פּרייז פאַר אַ מילימעטער-שורה

פאַר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער ווייט שפּאַלטען

אין טעקסט—40 . . . . . . 60— . . . 4

נאָכ'ן טעקסט—12 . . . . . . 18— . . .

אויסער דער שטאָט 50 פּראָצ. טייערער, אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. אַ וואָרט

נעקראָלאָגען—20 גר. אַ מ/מ (אין דער ווייט שפּאַלטען) קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע וואָרט — 10 גר.

אַבאָנעמענטס-פּרייז: אין לאָדז — 4 זלאָטעס אַ חודש מיט אָפּטראָגען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ — 5 זל. אַ חודש; אין אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקאַ—1 דאָל.

פּעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אַנאָנס אָדער באַריקצואַהלען פאַר דעם אַנאָנס

פאַר'ן אינהאַלט און טאָן פון די אַנאָנסן איז דער פערלאַג נישט פעראַנט-וואָרטליך. די אַדמינ. איז אָפען בייטאָג און פייגאַכט

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.